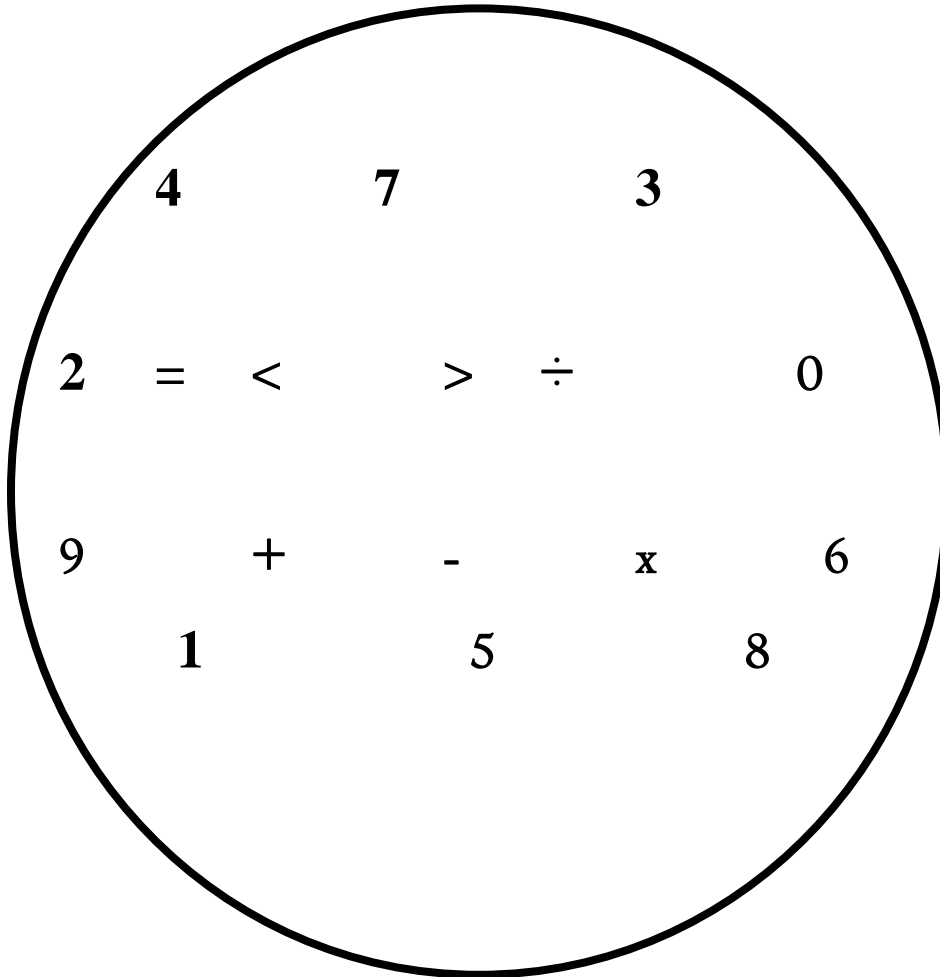

Mbá Máábá Ágarañí

Shúli-ndu d'uk'únúñ

Handuñ p'up'ud(ndu)

Alhisaab shuli- ndu d'uk'unuñ mba maaba agá rra á ñi thá alkitaaba mba algirá á yo ñineñ jahá silá neqi u mba algiraayo shiñ min tha alhurfa shulindu d'uk'unuñ iyu mmaane á lgirá a/yá dá á lá shulinduleqi ashan ane mus'a at'abaqa geedu k'ap'í ale shak'ala tha silebas , alhuruf tha alkitaaba algiraayo geedi farraqi u mba maaba agarrñi k'illiñ ma d'uk'unuñ.

Shamba thamola shale agarraaña thá alkitá á ba má á bá agá rra ñiyu p'ishi gor thoñorindu- d'ak'unuñ. Maale mane lakin thoñorindu k'á lla a maaba agá rra añi shaane shak'ala thá ane mus'a geedi wala gii gimmañ.

Algirayale na p'iisha k'ed'e ashan ane hia geedi alu, sha mare má á dá u sha mare má á dá shak'ala thá maamazagu mba huluqi thá giñ thik'uqile thá aña mareyu ñineñ ma katabá .

Algirá á yale tha assá ná yu azá má ná k'ed'e 150 ñineñ daagalane Ashuk'ula mba zii mithil mbale shá le thá ma sha á lu- d'osha bass ñineñ fagadiá geedi thañgo maatha gá dá rigu má re thohá qi min tha shulindu mañi tha shulindu má ñueqi u maathá s'ik'igu, bá k'a á le bá ss abara geediqi u á le k'emenaqigu á le fá gada mbá d'ashi- á lugu má le á garraañlagu á le k'á p'á ga thoñorindu ithigu má reqi thañ tha geedi má di á ñ- gundile.

alhuruf , mbá algiraayo u mbá má á bá á garraañi shá á né p'isha millá ñ bak'á á má á bi á garraañi u mbá má di añ- gundigu mare gara á ñá mbá shunne, ashan shugo má á bilegu rotholá bak'a shil mare min shimiñ daado.

Ak'us'o d'uk'unuñ (1)

1. Alhisá á bá há sabilá min 1 le 10 -----1

1.1 Alhisá á bá há sabilá min 1 le 5 má má d'uqigu

Ashuk'ul 1.1 Alhisaaba ha sabila min 1 le 5 á lé má diñaqigu

Ashuk'ul 1.2 Animirá holigu min 1 le 5 á lé ahuluqi thá abuurale

Ashuk'uk 1.3 Ale á sheru á nimiragu min 1 le 5

Ashuk'ul 1.4 Animirá mad'uqigu min 1 le 5

1.2 Alhisá á bá há sá bilá gu min 6 le 10 u mba-----

Ashuk'ul 1.5 Alhisá á ba hasabila min 6 le 10 á lé má diñaqigu

Ashukul 1.6 Animira holigu min 6 le 10 á lé á sheu

Ashuk'ul 1.7 Mbá thá rhu u mba madi

Ak'us'o holoñoniñ(2)

Alhisá á bá há sabilá min 1 le tha tháthap'u thá nagasa -----2

2.1 Alhisá á bá há sabilá gu min 1 le 10 ale thap'aqi

Ashuk'ul 2.1 Ale á galu gineñgunñgu

Ashuk'ul 2.2 Ale baadala gine ñgunuñg thannimra

Ashuk'ul 2.3 At'á baqa baadalu wo thaa tha thap'u ale madiñaqi

2.2 Alhisá á ba há sabilá gu min 1 le 10 á lé ná gasa

Ashuk'ul 2.4 Á lé má diña nagasaqi

2.3 Ashuk'ul 2.5 Nagasa u thathap' uwa shá mba hulu mare qi

Ashuk'ul 2.7 á lá agá lu Alugú (á lá atháp'u – alugu)

Ashuk'ul 2.8 Giñ thap'uqigu ma holitalata á lé kataba tha animira.

Ak'us'o talá ta

Alhisaaba zii thandulegu min 0 le 20-----23

Ashuk'ul 3.1 Á lá mathiña thi

Ashukul 3.2 Alhisá á bá zii thandulegu min 11 le 20 á lé má diñaqi

Ashuk'ul 3.3 Animira d'aañí á lé ká taba thá tha tháp'

ma 10 u ma k'os'I min 10

Ashuk'ul 3.4 Á lé má diña mundi lhisaabuqi

Ashukul 3.5 Ale shak'ala thañ animira ziqigu min 11 le 20

Ak'uso arbaqa

Alhisaaba zii thandulegu lé thá 20 á lé thá p'é u á lé naggasa-----30

Ashuk'ul 4.1 Á lé má thiña thi

Ashuk'ul 4.2 Animirá gu gii 10 u mba k'os'í min 10 á lé katá bagu

ma thap'uqi

Asshuk'ul 4.4 Mba maaluqi ale madiñaqi

Ashuk'ul 4.5 Á lé daa almá qana giñ k'os'ieqi thá thathap

Ashuk'ul 4.6 Á lé shá k'ala d'ok'othagu mbá thaathap'u u mbá nagaso

Ak'iuso khamisa

5. Alhisá á bá zii thandulegu lé thá 20 á lé awolu u ale gasama-----40

5.1 Alhisá á ba zii thandulegu lé thá 20 á lé á wolu

Ashuk'ul 5.1 Ale madiña awoluaqi

5.2 Alhisá á bá má diñ gasamaqi

Ashuk'ul 5.2 ma diña gasamaqi

Ashuk'ul 5.3 Gasama u awolua shambá hulunegu á lé má diñaqi

Ashuk'ul 5.4 Igeera awoluo u mbá gasamo

Ak'us'o Sí tta (6)

Alhisá á bá zii thandulegu min 0 le 100-----50

6.1 Awola- are mba 10

Ashuk'ul 6.1.1 Awola- aré asharagu á lé má diñaqi

6.2 Alhisá á bá zii thandulegu min 21 le 100

Ashuk'ul 6.2.1 Alhisá á bá zii thandulegu lé thá 100 á lé má diñaqi

Ashuk'ul 6.3 Alhisaaba zii thandulgu min 21 le 100 ale kataba u ale garra.

6.4 Á lé madiña fuuda duduqi u Algirishat

6.5 Alhisá á bá zii thandulegu mino (zifir) le 100 á lé asheru u á lé thik'a añá animírogu

Ashuk'ul 6.6 Mbá tharhu u mbá mad'í á lé má diñaqi

Ashuk'ul 6.7 Annimirá mad'u gundigú min 0 le 100

Ashuk'ul 6.8 Rotha liyuqigu(d'ooshuqi)

Ak'uso d'uk'unuñ

Alhisáábá há sabilá min 1 le 10

Ak'us'0 le 30 sá qa ninéñ agarañlene tháñ

Ak'us'ole alhá dá fá k'ed'ek'illiñ

Mimba gá rra géedí gá rraaqí ak'us'olé

- Alhisá á bá há sabila min 1 le 10 má ré made garrá u maré ká taba
- **Áhisáába há sabila** min 1 le 10 mare maada asheruwá
- Má ré maada mbá thá rhu u mbá mad'ine gundi
- Alhisáábá há sabilá min 1 le 10 mare rotha thá alu'maré a mba “<” u tha mba”=” shamba hulu má réqi.
- **Giñ má diñ má á bá á garraañiyé thoñor**

Alhá dá fá k'éérolahu tha ak'us'óléyu á géedí maadi alhá dá fá min tha hadafaloyugu má ré maada alhisáábá há sabila shámba thik'ilane , maadi thá p'ñaá –alu tha d'uk'unuñ. Mbalogu 1, 2, 3, 4, 5, --- shañine s'ullanegu

Alhisá bá logu tha abuura gineñgunuñu ñiná ñ madine géedí gá rraqi

Geedi walá mádiñgalá alhisáába há sabilá málé k'alla martheqi sha ginlle s'ulla abáál wallá abuura. Ale bass hasaba abuuraqigú ú á lé p'uliña geediyé alhisáábá há sabilá .

Tha algirááyá léyu, alhisáábá thá rhu u mbá mad'iné p'ishi á lé má diñaqi Tha nnimira daawoláyu mbá k'os'í thad'uk'unuñ s'ullá mbá tharhu u mba d'añi tha d'uk'unuñ s'ulla mba mad'i

(Almasal)Mithal 2 ñineñ tharhu 3

3 ñineñ madiñ 2

Alá á katabiña alhisááb u á lé á garraña min thá mba k'os'iyu lé thá mbá d'á ñiyu u min tha mbá d'á ñiyu lé tha mbá k'os'lyu shá lé fágada alhisá á b shambá mad'une.

Tha ak'us'oléyu á geedi garraqi má ré á hulu alhisá á bí thá giñ ziqi thá añá má réyule.

1.1 Alhisáábá há sabila min 1 le 5 u mbá mad'uqigu. Algiraayá lé a azamá ná k'ed'e 15 marra mmááne Algirá á yá lé alhadafa k'ed'egu:-

Mimbá garrá géedi gá rraqi algiraayá lé

- Má ré garaa u maré kátába alhisá á bá hasaila min 1 le 5
- Má ré maada animirá mbá “<” u mbá “> u mba “=”
- Má ré gá rra u má ré ká taba alhusá á bá há sabilá min 1 le 5
- Min tha mbá k'os'iyu tha mbá d'á ñiyuéqí u min tha mbá d'á ñiyu tha mbá k'os'iyuéqi.
- **Giñ p'adi algiraaya:-**
- Abaaká s, filá á sh kaard mbá maayu alhisáábá há sabilá min 1 le 5, filá á sh kaard mba maayu annimirá mbá “<” , “>u mbá “=”

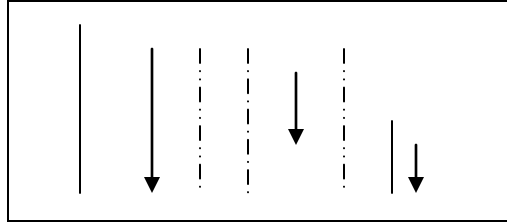
Shambá gá rraalá u mbá á garraañllá .

Ashuk'ul 1.1 Alhisá á bbá há sabilá min 1 le 5 á lé má diñaqi Ñgo buurá ginéñgunuñ-alú bak'a d'añne min hamsa u ñgo baro d'okathayu andi mbá hor-añ. Min thale baro ñgo d'ok'otha mba ziqi tha alkitá á ba géedi gá rrá aiyu tha fashu-are 1 u 2 mare mathí motha tha- ndu Bak'a madiño geediye anirira mba k'os'o, mba d'año u mba namuo lemmin á má ré gá rragá né.

Abuurá zii ma d'uk' unuñ ñgo má diñaqi u ñgo k'ala mbá lé “d'uk'unuñinné” Ñgo mathiña marthe thi tha ssabuurayu má lé ká tabiño ashá n má ré fá gada giñ s'ulla sha d'uk'unuñ.

D'uk'unuñ ma katabá lá “á lé k'ala” “1” má lé má diñlaqi. Á lé á garraaña geedí má lé k'algala shañine fagadila d'uk'unuñ tha nanimira ñinéñ mmaané.

S'és'eña assabuurrayu ñgo má diña geediye shambá katabilá d'uk'unuñ , Bak'á á géedi hoshala th*abá má ré thá ñ ma p'ishí ma má ré á lé katabi d'uk'unuñ. P'ishi ma ká tá bá lá shambá ziine tha bulueqi th*alé.

D'ok'otha mbá ziqi ká ne tha maamaz 1.1 a géedi má thiñá thi thá kataba na futha má ré thá bá .

U ká ne d'ok'tha mbá ziqi tha maamaz 1.2 á lé ashak'aliña geedí u á lé madiñaga holoñoniñ thá ribithi ak'ulogu.

Mithal:- algirr holoñoniñ, alkitaab holoñoniñ, bele biilo holoñoniñ á lé má diña martheqi thá abaakus má lé á hasabiñlá má réqi.

Abuura gidi ahap'une holoñoniñ á lé má diña geedieqi maale mathlla thi á lé k'ala marthei holoñoniñí ne.

Mimbá má diñá la d'uk'unuñqi á lé ká ne k'ala geedieqi holoñoniñ shugo “2” ñiná ñ ká tá bilá ne . Á lé mathiñá má rthé thith asá buurrayu. Min thaloá lé p'ula geediqué shá mbá giilá thá bá ma maabi ká tabi holoñoniñ . Giñ kane zii tha añaloyu mba namuqi tha holoñoniñlé má lé má katabá tha annimira á lé d'ok'otha geedí .

Kane ageedi shak'ala maamaz 1.3 mbá zii tha alkitá á bá má reyu. Tha má á má zá loyu shambá giolá thaba holoñoniñeqi má lé katabilá ale matha má rthé thi u thoñorá mbá shak'alo geedi d'uk'unuñ u holoñoniñ thañ má ré ká né shá k'ale talá ta , á rbaqa u hamsa thá ñ. Mimba adi shá k'alla maamaz 1.7

bá k'a p'ullá geedié annimirá k'os'o, mbá d'año u mba namuwo shá á má ré á sheru gineñgunuñ ashan bá hadal marégu.

Ashuk'ul 1.2 Annimirá holigu min 1 le 5 á lé á huluqi tha abuurale á lé daa geedié filá á sh ká á rd hamsa há msa mbá má á yu katabá tha annimira min 1 le 5. Á le baro sawwara gineñgunuñ thá ssabuurayu á géed'i ahá thaga má ré rotha má lé hoshalga má ré filá á sh ká á rdiyu thá n. Shambalo ale sawwara geedié gineñgunuñ má ré má thiñathi tha as'huk'il.

Min thalo kané a géedi shak'alá maamaz 1.7 mbá ziqi thá alkitaaba mbá algiraayoyu mare mathiña thi.

Ashuk'ul 1.3 Á lé ashéru animiragu min 1 le 5

Gabul geedi gudo ma asheru ginéñgunuñgu . Ginllogu gá rra á o má ré shambá ká tabilané tha annimirá . Hassa baro shiñ giñ fed'iñá , mare maada, shambá asheruo má ré giñ mbama sawara, ká ne á sheru thá annimira.

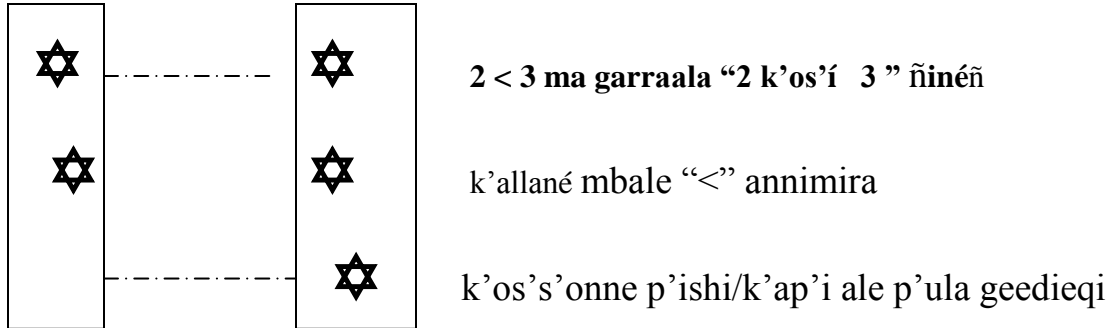
Mithal :- mbá asheruo marene gabul giñ kane asherutha mare giñ ma-alu buura walla ribithigu shugo mmaané. Méré kataba tha alhisá á b.u tha nnimira mba k'os'o u má ré madiñaqi.

Bak'á á géedi shá k'ala maamáz 1.9 mbá ziqi tha alkitá á bá mbá algiraayoyu, má lé mathiñ mare thi.

Assaqá mbá asheruñ gineñgunuñ p'ishi á lé d'ok'othina geedi d'ok'othalegu the bulueqi.

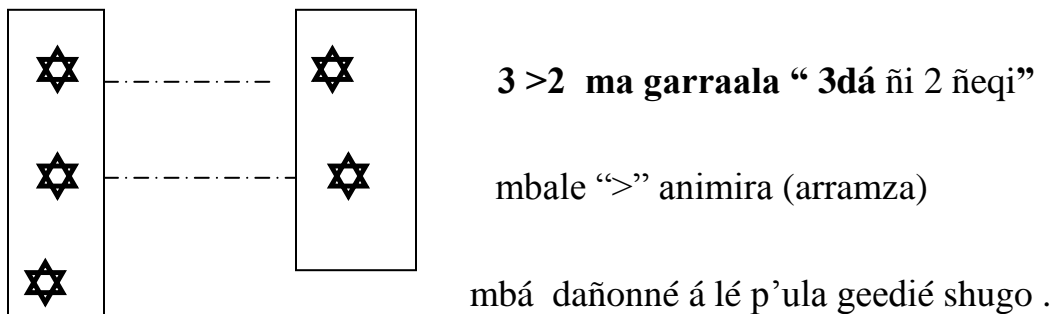
- Tha abuura d'uk'unñu gí néñgunuñ kammu holi?
- Andi abuura maayu giñ k'os'o?
- Andi á buura maayu ginéñgunuñ millá ñ?
- Abuura má ñ thá kammu gorné abuura má ñ?
- Asaqa mba má diñña geedié genéñgunuñ wá lla asuura á ñfuud'a añ holoñoniñ ma namuqi a géedi fá gada mandá ñ shugo kammu mba dari.

Min thá lo baro á lé geera giñ ma- alu buuragu á lé dok’othayu na alhisá á bá mare u ale madiñaqi tha nnimira k’os’o

Kane á géédi shá k’ala maamáz 1.10 mbá ziqi tha alkitá á bá mba algiraayoyu. Gabulaa mare shá k’ala maamzalo p’ishi má ré fagada almasá l ma p’ishi.

Asaqá mbá á sheruoña gineñgunuñ tha annimirá mbá k’os’o mithil mba d’ok’othoña d’ok’othayugu amhá thá thi ká ne tha nnimira “d’añ” kane mba hor- añ/d’añi ale sawara ma ná muqiu ale madiña martheqi. Min thalo baro á lé ká taba tha nnimira.

Ashan á géedi ká ne fagada nnimirá mbá k'os' o u mba d'año ma p'ishi, á lé ahulu martheqi tha giñgu zii tha á ñá mareyule. Masal giñ ma sawaragu tha alkitaaba algiraayoyu á lé k'ala martheqi mare mathiña thi tha ashuk'ul. Á lé ká ne madiña geedié almá sá lañgunuñ má ré shak'ala d'ok' otha thik'uqigu tha maamaz 1.11. Tha mbá léyu ká né á lé madiña geedie giné garra ma p'ishi.

Ashan ale p'uliña rotha k'aliqi sha “ namuqigu” hathan fed'í giñ ma huhus'añ holoñoninñ ma namuqi. Min thalo baro giñ mba huhus'alo á ñkataba na alhisaaba k'ed'í tha nnimira namuo.

$$2=2$$

Ma gá rra á lá á lé p'ula geedié sha “2 namuqiitha 2 le ” ñineñ k'allane .
 “=” (arramz)animira mbá namuo mmaané.

Agéedí maada- gundi sha gineñgunuñ ma hus'alá añ holoñoniñ ma namuqi wala zii mba dari. A géedí kane shak'ala maamá z 1.12 mbá zii thá alkitá á bá algiraayoyu. Lakin maamá zalogu wal*a shá k'al má ré illa ma má thiñá lá má rthé thi tha shak'ala.

D'ok' otha mba ziqigu ká ne tha maamá z 1.13 má ré má thiña thi tha shak'ala. Almá sá lá ziqigu má ré shak'ala ká ne millañ.

Ashuk'ul 1.4 Annimirá mad'uqigu min 1 le 5

Geedi ma fagada annimiragu, u asherua shá a má ré amad'u annimirá gundi thoñorindule thabulueqi ñineñ mad'í má ré.

Filá á sh ká á rd mbá holi hamsa u mbá maayu kataba tha animira min 1 le 5 á lé shérfethiña u géedi baro buura- alu u má ré amad'u gundi ma p'ishi. Má ré má thiña thi tha mus'a min 1 le 5 u min 5 lé 1 min 1 le 5 á lé min thalo

baro á lé p'ula má rthéqi sha 1, 2, 3, 4, 5 min tha mba k'os'í tha mbá dá ñiyuéqi mmaané u 5, 4, 3, 2,1, mba d'añi tha mbá k'os'iyuéqi mmaané.

Á lé kataba geedie annimirá tha asabuurá yu ma mad'u –gundi u má á le bak'illa-alu muñgunuñ ma shari tha niniyuyu.

Mithal 1, _____ 5, _____, 3, _____ 1

Ká né má ré shá k'ala maamá z 1.13 mbá thik'uqi tha alkitá á bá algiraayoyu mithil shambá shak'alolane u á lé geeraqi shambá shá k'alo má réne. Lakin gabulá agéédi shá k'ala na maamazalogu á lé p'uliña má rthé ma p'ishi.

Abara u k'emena

- Alhisaabá thik'u min 1 le 5 k'ala marthé má ré garra
- Á lé d'ok'otha geedí alhisá á bá thuk'uqimin 1 le 5 má ré ká taba u shamba s'es'eñ marene tha alkará sá má reyu
- Á lé d'ok'othagu wá á né ahii má ré animira mbá “<”, “>”, u mbá “=”
- Alé k'alagá gu má ré há saba min 1 le 5 u min 5 le 1 u á lé fá gada ma p'ishi ma hiá maré-alu
- Alé d'ok'otha annimira mbá <, >, u mbá “=” thandu maatha fagadi má ré

1.2 Alhisá á bá hasá bilá min 6 le 10 U mbá hasabila le 10 á lé asheru u ale amad'ú

Alu k'áará ak'ithole agarrañlá thá 15 dagigá

Algrrá á yá lé na alhá dá fá k'ed'egu:- Mimba garra géedí algirá yá lé

- Alhissá á bá hasabilá min 6<”, le “10” má ré fadara farra
- Má ré fá gada arrá ma mbá :<”, “>” u mbá “=”
- Alhisá á ba hasabilá min d'uk'unuñ lé 10 má ré madiñaqi mbá tharhu u mbá má d'ine
- Alhisá á bá hasabilá min d'uk'unuñ lé 10 má ré asheru u má ré amá d'u gundi
- Giñ p'adi algirá á yá Giñ saa-ad algraya

- Abaaká s, filá á sh ká á rd, mbá maayu alhisaaba hasabila thañ min 6 lé 10, abuura gineñgunuñu.

Ashuk’ul 1.5 Alhisaaba hasabila min 6 le 10 alé madiñaqigu

Tha ashuk’ulaley a géédi shak’ala shambá shak’alo má ré alhisá á ba zii min 1 le 5 . Giñ holi 6 u walla mba zii le 10 ale buura marthe- alu aña mbá maaduné ma p’ishi má ré asheru na añ- hohora má ré , mare fá rá abuura namuqi mare fuud’a añ d’uk’unuñ. min thalo baro ale sawara geedie tha asabuurayu ma sitta, mmaane mare k’ala sitta, ma sá bá qa mmaané maré k’ala sabqá shambalo ale p’uliñaqi tha abá á kas u sha a mare fagada annimiragu.

Min thalo baro p’ula geedié sha sittä maká tá bá lá tha annimira shugo “6” mmaané. Mimba fagadi geedi sittä tha annimira, bak’a a mare baro amaza thaba thá ñ. Assá qá mba p’ulla geedié sittä bak’a maré hoshala thañ ma p’ishi shamba gurra thabe male katabilá tha ssabuurayu ashan ne hia mare aluyu.

Kane bak’a má ré shak’ala d’ok’otha ziqi tha maamaz 1.14 yu ashan má ré maada sitta kataba.

Shambá shá k’aloñane sitteqi k’illiñ anshak’ala kané 7 ye , 8, 9, u 10 qi u á lé ashak’aliña geedi maamaza holigu. Animir ashan d’afaruqi ale p’ula maretheqi kane. Ale kataba alhisaab min 6 le 10 u ale daa geedie . Min thalo baro ale geera abuura gholi min 10 tha bulueqi ala sawara tha asabuurayu. Abuuralogu baro Alhisaaba huluqi tha marele ale d’ok’otha geedi mare madiñaqi min tha filaash kaardu.

Ashuk’ul 1.6 Annimirá holiugu min 6 lé 10 á lá asheru

Thoñorá má d’oña asá qá mbá á sheruoña alhisá á bá thik’u qi min 1 le 5 á ñká ne shá k’ala alhisá á ba thañ min 6 lé 10 . Ká ne á lé daageedié bel billo millañ mare gia abuurá thañ mba dam sitta sitta añ holoñoniñ. Min tha abuuralooyugu má ré thap’a-alu d’uk’unuñ tha bele baala d’uk’unuñ u mare motha d’ok’othá légu. Andi abuurá d’á ñi? Tha kammu gorne aha p’une’thañ ? Andi mbá k’os’i? Tha kamu k’os’í ne ? Adi le hassá .

Ká ne tha annimirá russaqiyu tha ssunduk’a ziu- nduyu, alhisá á bá sharigu holi. Ashan á géédi fá gada alhisá á b shambá mad’une gundi bak’a amá ré á hora nnimira d’uthuqi thá niniyugu.

Mithal	4		6		8
--------	---	--	---	--	---

Bak’á agéédi shá k’ala maamá z 1.21 mba zii thá alkitá á bá mbá algiraayoyu.

Alhisá á bá há sabila thañ min 1 le 10 k’illiñ ma mad’u gundi á lé ahia geedi alu ma p’ishi mare k’ataba min mab k’os’I tha mbá d’á ñiyueqi u min mba dá ñi tha mbá k’os’iyuégi má á lé amas’igala má ré-alu

Ashuk’ul 1.7 Mba tharhu u mba madi

Ale fetho geedi á shara alé russagu u á lé daagá alkharitá mbá má ayu kataba tha annimiragu mbá maaba ma awwal tha 1, nimira holoñoniñ thá 2, nimira talá ta tha 3. Min thá lo má ré baro motha d’ok’othá légu.

- Mba zii awal andi annimirá má dí ne?
- Alhisá á b ká mu damné?
- Gadi má di nimira sá baqa gundi alhisá á b kamu dá mn*e?
- Á lé k’ala shugo u d’ok’otha namuqi má á lé d’ok’othiñlá yu shá lé maada giné mbá thá rhu u mbá mad’ine. Awwal á lé futha rotha tha almaqá na. Annimirá maañ ma goora ahap’uné tha d’uk’unuñ s’ulla sha mba mad’ine, ma k’os’é shin sha mbá thá rhu.

Mithal 4 ñineñ mad'í 3, 2 ñineñ tharhu 3

A géédi shá k'ala maamaz 1.23 mba zii thá alkitaabá algiraayoyu bak'a má ré mathiña tha thi shak'ala.

qi Abá rá u k'éména

- Alhisá á ba hasabilá thañ le 10 á lé daa má ré katabo thaayu.
- Alhisá á bá zii thandule á lé d'ok'othá geedi má ré shá k'ala min tha mba k'os'iyu tha mbá d'añiyueqi, min tha mba d'añi mba k'os'iyueqi

Mithá l 3,5,8,7 ma d'ok'othalayu mba k'os'itha mba d'añiyueqi

- Alé d'ok'othagu má ré motha alhisá á ba há sabilá thañ min 1 le 10 mba mad'í u mbá thá rhu.

Mithal - Ndalo mad'í 6?

- Ndalo tharhu 8 yeqi?

Baqadi á shuk'ulá lé baro, thoñorindu shá k'á kolá qi k'emená u abara thañ ma daalá geedie alu- d'oosha thañ p'ishi.

Ak'us'o Holoñoniñ

Alhisá á bá hasabilá tha thaathap u thá nagasa min 1 le 10

Ak'us'ole azamana k'ed'e 32 dajiga mmaané

Ak'us'ole alhadafa k'ed'e killiñ mimba garra geedi ak'us'olé

- Alhisaaba hasabila min 1 le 10 má ré gadara thhatap' u nagasa
- Thathá p'u nagasa má ré shainé hulune
- Má ré maada sifir
- Annimirá s'ulla sifir gadar mareqi thathap' u nagasa tha alhisáábá hasabilale min 1 le 10
- Annimirá thahuqí gadar maré shak'alá
- Annimira holi talatá ma athá p'uolá - alu mba daa 10 mare gadara thithik'

Giñ madiñ maaba agarrañié thoñor

Asaqa mbá shak'alñá qi thathap' ma adagaluolaqi walá thohi giñmañi u mbáá thap'úoqi thaalu . **Mithal** $2+3= 5 = 3+2$ mbale k'alña sha t'abaqa thathap'u mba baadaluqi mmaane.

Asaqá mbá shak'alña nágásá animira alu- k'aara añmaadá mbá nagasilá - alu

- Asá qa mbá shak'alña qítháthá p' ma adagaluolaqi wala thohi giñmañi mbá thap'úoqi thaalu. Mithal $2+3 = 5$ $3+2$ mbale k'alña sha at'abaqa thathap'u mba baadaluqi

Asaqá mbá shak'alña nagasa, animira alu -k'aara añmaada mbá ná ggasila -alu, mba d'añgane, u mba k'os'í ñineqí . Na alu -k'aara ma goora mbá nagasila-alu añ shak'ala ma s'uriñí . Na alu- k'aara ma k'os'e min mba nagasila -alu ashañ k'os'í min sifir añk'alá geedíye sha walá gidi motha . Naayeqi asháñ adara a zii geedi thaalu walá afagad'inne martheqi.

Mithal $5-4 = 1$

$$3- 6 = -3$$

$3-6 = -3$ ashañ shugo mmaane añk'ala geediyé sha walá gidi mothá k'ed'e.

Thoñorindú qithathap'u u nagasa bak'a hoshalñane tháñ diima mithil giñ dáfaruqi. Naayeqi asháñ malagasiñala daa mamanañ.

Mithal $6+4 = 10$

Min tha rothá namua tha thap'uleyu hathañ gadarí añthik'a rothá namuua holoñoniñ mba nagaso.

Mbalogu $10-4 = 6$ u $10- 6 = 4$ mmaanegu

Rotha fiili thathap’u u mba nagaso thaane hiya geedi alu á lé shá k’alaa martheqi tha abuura. Lakin má lé maane shambalo shale s’ula abuura- hu walla á lé agarraaña walá p’ishi.

Mithal í agalo , buwqa (Al- udo) u shabbaha mareñ wala p’ishi ale shak’ala thañ. Ma agaluola-alu, ma ziaañ d’uk’unuñ, u ma thap’oiqigu rotha thik’iña ma shak’alaña thañ p’ishi.

2.1 Alhisáába hasabila min 1 le 10 á lé thap’á

Algiraayalé azáámánák’ed’e 10 mmaané

Algiraayale alhadá fá k’ed’égú

Mimba garrá geedi á lgiroyalé

- Méré maada rotha fiili thathap’u
- Alhisá á bá hasabila min 1 le 10 mare gadarqi thathap’

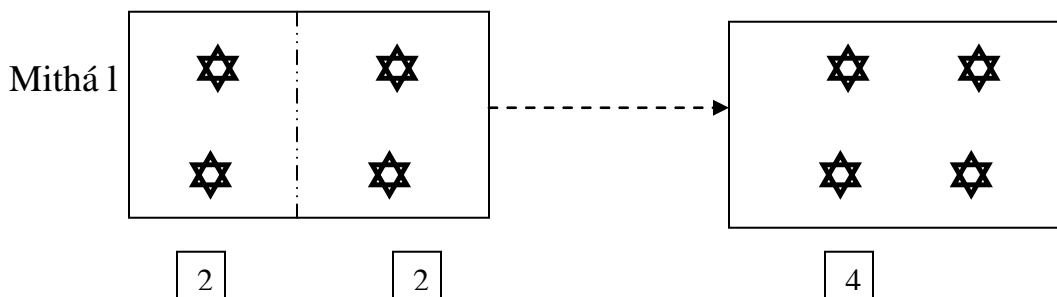
Giñ p’adi algiraayale

-Abaakas , filaash kaard mba má á yu Algalamé “+” abuurá maayu gineñ gunuñ mmaanegu.

2.1.1 Shambá garraalá u shambá agar rañlla thathap’

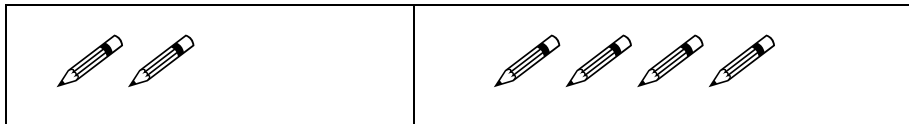
Ashuk’il 2.1 Alé agalu ginéñgunñgu

Abuurá gineñgunuñu mbá ma sawará maale agalula-á lu alé madiñá geedie rotha fiili thathap’u thañ. Tha mbaleyú rotha fiili k’ali shale agalu abuura-alu t’ant’amiis walá shak’alña thañ.

Mithil mba zii tha shoreqi iis'u holoñoniñ faruolayu min iis'u talata tha annuk'ut'a . Mimba fiiña annuk'ut'á -á lugu añthik'á iis'u k'hamsa añ d'uk'uniñ ale p'ula geedie shambalo. Shamba zione ma sawara tha abuura gineñguuñu ale madiña geedi kane tha arrama. Mithil mba shoru thi ma shak'alala tha animirá $2+3 = 5$ mmaane.

Á lé fuud'a geedie gineñgunuñ gane añá á lu holoñoniñ. Bak'a á lé d'ak'otha mare baro nagiñ ma fuud'a añ holoñoniñ kammu kamu holnegu. Mare gané agalu- alu mba holoqi añ holoñoniñ u ale d'ok'otha geedi sha kammu giiné.

Alé ahatha geediqi malé d'ok'othlagu á lé mathiña marthe -thi. Asaqá lo baro á lé d'ok'otha d'ok'othalegú zii tha buluéqi.

1. Añ holoñoniñ algalam kammu kamu holné?
2. Agaluthá - alu
3. Mimba galune-alu kammu mmaane?

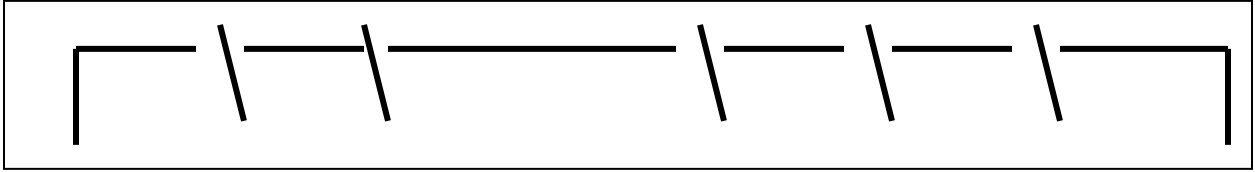
D'ok'otha holi mithili mbale p'ishi alé d'okthayu.

Shá á le shá k'ala gane tha abaakas p'ishi.

Ale fara ribithi thá á ba gambi u muñgunuñ thá á ba p'ishi á lé baro agalu-alu á lé d'ok'otha geedi baro sha k'illiñ kammu mmané.

Mithal $2+3 =$ _____

Bak'a á lé damá ribithi holoñoniñ thá á bá gambi

Mba zii thá á ba gambi á lé agalu – alu tha mba ziqile talata thá á ba gambiyu.

Mba zii thaaba gambiyu á lé d’ok’otha mare kammu holné.

Ashuk’ul 2.2 Álé báádala gineñgunuñgu tha anímírá Le hasa géédi garraaqi madiñogala thathap’ tha abuura gineñgunuñu u tha p’adi algiraayá . Mbalogu gane má re baadala tha annimira.

A geedi mathiña thi má lé shak’al maré mithil mbale $2+3 = 5$

Mbalo s’ulla gané sha rothá namuwa tha thap’ú, 2 u 3 mbá thap’u-alu , 5 shiñ mba thap’uoqi ale p’úlá martheqi shá mbalo. Mabale ale p’ula mar thaqi sha annimira thathap’u. gané a geedi shak’ala d’ok’otha ziqigu tha maamez 2.1 tha alkitá á bá algiraayoyu . Á lé thamaga albaal má lé shak’al mare shá lé mus’a mar theqi maharabé.

Ashuk’ul 2.3 At’abaqa baadaluqi tha thathap’u á lé modiñaqi

Tha ashuk’ul 1 thoñorindu thathap’u agarrñola male ágalugala gineñgunuñgu. Shambá zione tha ashuk’ul 1 p’ishi ma mathá lá thí B’ak’aálé fuud’a gineñunuñ añ holoñoniñ má lé madi geediqi. Ale agalu-alu álé d’ok’otha mare . Mba maa-alu agaluwa álé motha tha añ marreyueqi u á lé d’ok’’otha maré sha kammu ziinégu.

Min thalo baro giñ holoqigu añ holoñoniñ á lé athoquqi u ale agalualu á lé baro d’ok’otha mare sha kammu ziinegu.

$$3+2 = 5$$

$$2+3 = 5$$

Mba zii mithil mbalé á lé ahathagá geediqi má lé d'ok'othillaa mare shalé fagada maadá giñmañgu wá. The giñ maado geedi ale geera annimirá thap'u-
alu á lé athohuqi u ale k'ala martheqi sha wala ad'anthiñ giñmañ u walá ak'os'inne . Walá k'ap'i shaale p'ula geedie sha at'abaqa qithohuonne. Bak'a a geedi shak'ala maamaz 2.2 mba ziqi thá alkitá á bá algiraayoyu u á lé k'emenea marthqi.

gané á lé shak'ala martheqi tha abaakas u filash ká á rd má lé adagalulaqi á lé p'ula martheqi sha walá thohi giñmá ñi. Bak'a mare shak'ala maamaz 2.3 u maamaz 2.4 mbá zii tha alkitaabá algiraayoyu. Mithil mbalogu á lé mathiña marthe thi tha shak'ala

2.2 Alhisaaba hasabilagu min 1 le 10 á lé nagasa

Algirá á yale azamana k'ed'e 15 mmaane.

Algirá á yale alhadafa k'ed'egu

- Má ré maada rotha fiili mba nagaso
- Alhisaa bá háabila min 1 le 10 méré gadará naggasá
- Sífir gádar méré shak'alá tháñ thá tháthapu u thá naggasayú.
- Annímirá thohiñi gadar má ré shak'ala tháñ tha nagasyu u thá thathap'u

Giñ p'adi aldirá á yále

Abaaká s, filáash kárd, abuurá maayu gineñgunuñgu shambá garraalá ne u shambá agarrañlane

Ashuk'ul 2.4 Á lé madiña naggasaqi

Bak'á á lé madiña giñgu zíí añ d'uk'unuñ. Min tha abuuralooyo á lé fariña mungunuñ má lé d'ok'othilla d'ok'othalégu thá buluégi.

- Giñ ziyo min awwal kamu maaone?
- Mba farolá -á lu kammu mmaane?
- Mbá gáshoqi kammu mmaane?

D'ok'otha zíí mithil mbalegu bak'a á lé d'ok'otha maregu tha gineñgunuñ mba horqañ

Allemun

00
00
00

Allemun

00
00

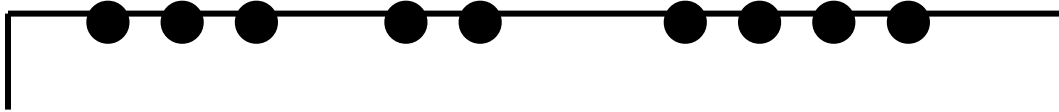
Bak'a alé fuud'á allemun añá mbá madine geediqi ma p'ishi u á lé baro ahathiñaga mareqi sha a mare fariña muñgunuñ. Ma fed'á lá shá má ré fara talata ale k'ala marthéqi faratha 3, maá tha 2 faratha 2. Min thalo baro alé k'alagagu má ré hasaba allemuni mbá gashi.

Bak'á á lé kane shak'ala martheqi tha abaaaká s . Alé fuud'a amanzi thá abaaaká zíí tháábá gambiyu muñgunuñ u alé d'ok'otha mare shá kammu

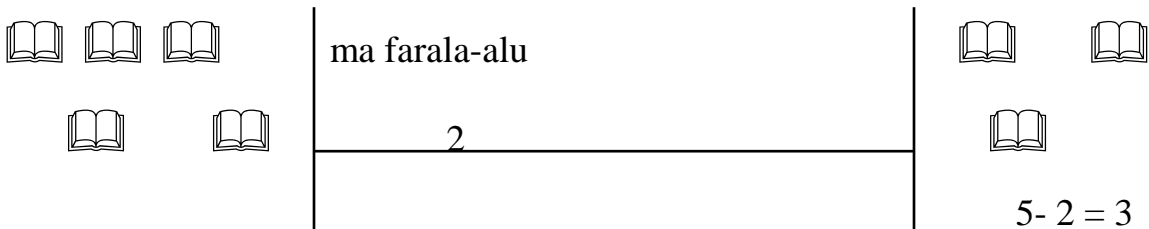
mmaane . Alé kane fuud'a muñgunñ tháábá p'ishiyu u á lé d'ok'otha mare sha kammu mmaane.

Á lé ká ne d'ok'otha geedi amanzi mba gashoqi tháába gambiyu shá kammu zííne.

Mithhal 5-2 = _____

Giñ madiñolá geediye gabul tha gineñgunuñ bak'a má ré baro shak'ala hasa tha animira.

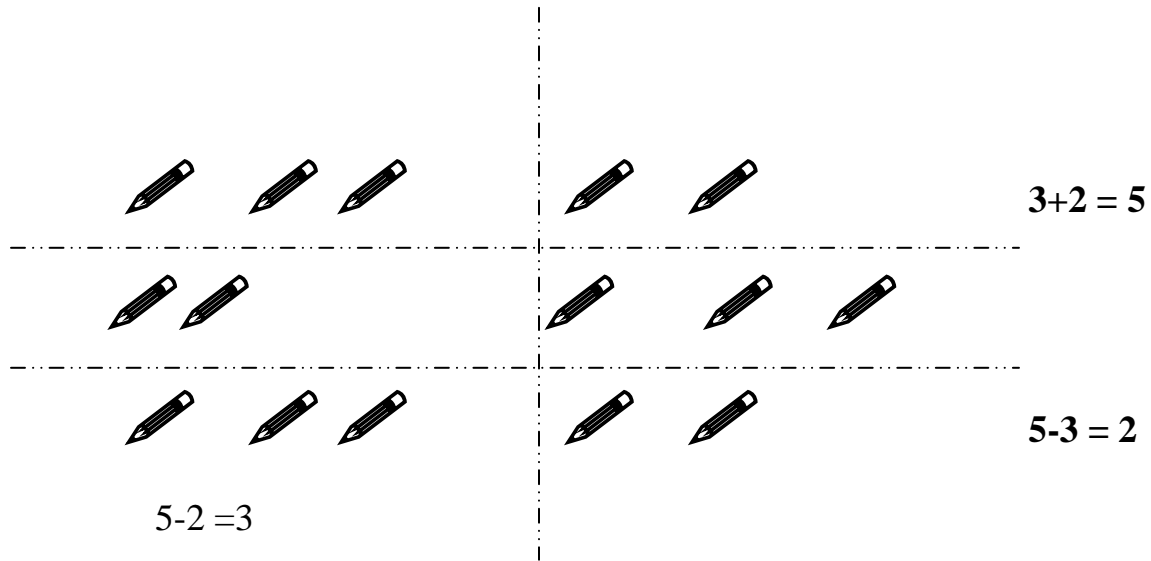

Á lé sawara sawaragu tha ssabuuryu shá á geedi fagada algiraayalé thañ ma p'ishi. Bak'a ale p'ula mártché $5-2 = 3$ sha s'ulla rotha namuwa mbá nagazo. 5 alú- k'aara, 2 mba nagasila u 3 mba gashí ñinañ s'ullanegú. Kane mare shak'ala maamá z 2.5 mbá zii tha alkitá á bá á lgiraayoyu.

Almithala holigu tha maamá z 2.6 u tha maamaz 2.7 a geedi mathiña thi tha shak'al shá maré shak'ala d'ok'otha mbá ziqi u alé geera martheqi. Mare alafa- alu má lé mus'ila marthqi añá mbá shunne.

Ashuk'ul 2.5 Nagasa u thathap' shamba hulu maré. Ashan ale madiña geediye nagasa u tha thap' shamba hulu mareqi ma p'ishi . Bak'a alé mus'a abuura holoñoniñ-hu u alé d'ok'otha mare sha kammu ziinegu. Min thaló á lé agalu-alu. Mba agaluola-alu á lé d'ok'otha mare kamu ziine. Min tha

abuuraloyu mare fara muñgunuñ u bak'a ale d'ok'othayu kammu ziine .
Mba gashoqi kane á lé d'ok'otha mare sha kamu ziine.

Ala faru ginéñgunuñiyu añ holoñoniñ u á lé ahathiña geediqi má lé d'ok'o thilla mare sha kamu ziinegu. Min thalo a geedi shin agalu-alu u mba agaluo mare –alu ale d'ok'otha mare sha kamu ziine. Abuuragu ziyuqi gabula ané galu-alu alé k'ala marthéqi má ré fara na abuura d'uk'unuñ thá á beqi . Ale d'ok'otha má ré baro mbá gashi.

Ashuk'ula zii mithil mbalé bak'a alé ashak'aliña géedi.

Kane male shak'alla geediye tha abakaas alé madiñaga thahap'u nagasa shainé hulu maréqi. Giñgu shá k'á loña k'illiñ malé sawariña tha asabuurayu á lé káne shak'ala tha animira . Á lé kataba alhisaaba-ñgunuñ ashañ a geedi fá gada nagasa u thathap' shambá hulu maréqi.

Mithal $5+3 = 8$

$8- 3 = 5$

$8- 5 = 3$

Al Mithal mba holi shugo a geedi shák'ala milláñ u ká ne máámaz mbá zii tha mbalgiraayoyu mare shak'ala.

Ashuk’ul 2.6 má diña sifirqi(0)

Bak’á á lé fuud’a bele biilo añá madine geediqi . Min bele biilolo á lé has’ulaqi d’uk’unuñ. Bele biilo kammu gashi álé d’ok’otha mare. Min mba gashi kane alé has’ulaqi d’uk’unuñ. Lemmin ane k’óda alé has’uliñaqi d’uk’unuñ d’uk’unuñ.

$$3-1 = 2$$

$$2-1 = 1$$

$$1- 1 = ?$$

Ká ne alkuralegu k’illiñ á lé faraqi ashan alé p’ula geediye sifir

Aña mba k’odi gine ale madiña geediye sifir tháñ. Shamba ziine tha shoreqi mbathi alé ashak’aliña geedi millañ.

Alé p’uliña geedie sifir tha filáásh kard u tha asabuurayu shamba ziine. Alé madiña martheqi kane thá bele biilo.

Mimbá p’ulla geediye sifiralé azañzaña giñ d’afaro mare –alu min gabul. Shambalo maré fagada annimira mba thargá lá sifir hu.

Mithal 5, 4, 3, 2, 1, 0

Shambalé geedi gadari mare maada annimira shainé mad’une *gundi. Al madiña geediye sifir shamba thap’ilá ne walla sha mba nagasilá ne thá animira máñale . Rothá mbá damuqi kane tha mbá lele k’ali sha animira mañ ma nagasiñala –alu min tha annimira mañi u ma dá á animira k’os’í min sifir alé p’ula geediye sha wala gidi motha . Bak’a géédi shak’ala maamaz 2.9 u maamaz 2.10 mba zii tha alkitá á bá á lgiraayoyu.

2.3 Á nimira thap’uqigu ma holi talata ale thap’a

Algiraayale azamaná k’ed’e 7 mmaane

Algiraayale alhadafa k'ed'egu

Mimbá garra geedi garraaqi algiraayalé

Maré shá k'ala thathap' mbá á nimirá zíí táláta u mbá daa alhisá á bá walá d'añi min 10,

Ashuk''ul 2.7 Á lé agalu abuuragu

Bak'á á lé mus'a abuuru taláta hu u álé baro d'ok'otha geedi sha kammu kammu ziinegu. Á lé kané agá lu-alu holoñoniñ u kane maré talata male d'ok'athillá má ré.

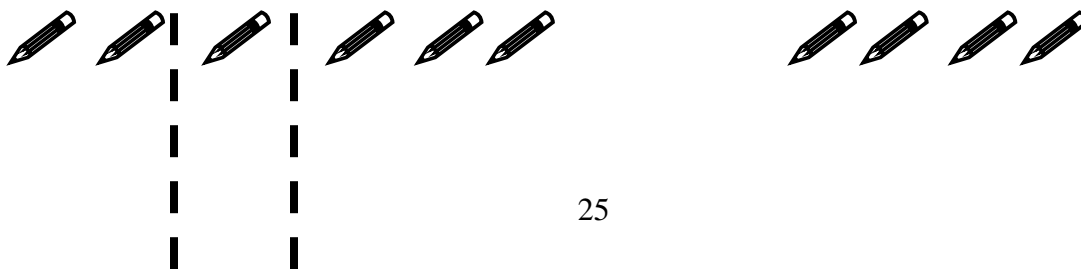
Giñllégú ma fuud'álá tha s'ak'a-alu alé ahathaga geediqi má ré agalu –alu .

Má á lé agalu mare –alu al d'ok'otha mare sha kamu ziinegu.

Ká ne mithil mba shak'á lolá thathap' tha abaakas animira holoñoniñeqi alé ká ne shak'ala animira talá teqi.

Bele biiloZii thaaba gambiyu á lé agalu tha mba ziqile thá á bá p'ishiyu . Á lé athohiñuqi shambalo málé d'ok'othilla geedi. Alé ahathaga geedi-ñgunuñi má ré shak'ala ahap'uná á theqi.

Ashuk'ul 2.8 Giñ thap'uqigu ma holi talata alé ká taba tha animira. Geedi p'ulogala shamba agalu mare abuuru talata-alu u ne baro fagadala sha gadar mare shak'ala tha animira . Bak'a ageedi shak'ala mbale na madiña marthe shamba shak'alla annimira mbá athap'ula-alu ma holi talá ta.

$$2 + 1 + 3 = 6$$

Shambá lo a geedi shá k'ala almithálegu. Á le *kane sawaraga gineñgunuñgu má ré shiñ ká taba tha animira . Má ré kane shak'ala maamá z 2.14 , maamá z 2.15 u maamaz 2.16 mbá zii tha alkitaaba algiraayoyu , Añá mbá sholó marene á lé mus'a má rthéqi.

Mithal 1 $2+0+7 =$ _____

2 u 0 á lé athap'u-alu awal. Giñ thik'ila álé káne thap'á á lu thá mba gashoqi

$$2+7 = 9$$

Thhoñorindu mañ kane

$$2+0+7 = 9$$

0 u 7 á lé athap'u-alu awal. Giñ thik'ila álé káne thap'á -á lu tha holoñoniñ(2)

$$2+7 = 9$$

Min thá lé giñ fagadiñá , thathap' shak'allá má lé athohugalá animiraqi.

Mithal 2 $3+4 + \square = 10$

3u 4 bak'á á geedi athap'u- awal ($3+4 = 7$) u kane á lé tharaqí min sifir malé thap'ila 7 alu tháñ lemmin alé thik'a mba daa 10 ma thap'ala sabaqaqi thá ñ.

$$7+1 = 8$$

$$7+2 = 9$$

$$7+3 = 10$$

Tha \square 3 ñineñ hiiqi

Thoñorindu k'emeno u abara (Igeera)

- Alhisá á ba hasabilá lé 5 tha thá thá p'.

- Ma thap'uwo – alu mba daa alhisaaba wala d'añi min 5 á lé daa geediyé ma

ashuk'ula thaayu u mba alfasilu shá lé fagada geedi tháñ

- Ma thap'ueo-alu mba daa alhisá á bá wala d'añi min 10 alé daa geediye u alé geeraqi.

- Mithal shaale thik'a 10 kammu thap'ila 3 qi tháñ?

Shaale thik'a 7 kamu thap'ila 2 qi tháñ?

- Alé daa geediyé ashuk'ulá thaayu u mbá alfasilu mba k'ali sha sifir ma thap'ala animira mañ-alu tháñ u ma nagasala kammu thik'ila.

- Mithal $5+0 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5-0 = \underline{\hspace{2cm}}$

Bak'a á lé kané daa geediyé maamazagu thik'uqi tha alkitaaba algiraayoyu shale fagada mare tháñ.

Ak'us'o Talata

Alhisá á ba zii thandulegu min 0 le 20

Ak'us'ole azzamana k'ed'e 10 mmaané

Ak'us'ole alhadafa k'ed'e k'illiñ

Mimbá garra geedi garraaqi algirayale

- Alhisaaba zii thandulegu min 11 lé 20 má ré fá gada tha animira

- Alhisá á ba zii thandule min 11 lé 20 maré maada katabá u maré garra

- Alhisáába tharhu u shamba mad'une gundi mare' maada millá ñ

- Alhisaaba zii thandule le tha 20 mare maada asherua tha alqalama mba “<”
, mba “>” u tha mba “=”

- Alhisá á ba zii thandule min 0 le 20 maré maada katabá tha mundi alhisaabu alu.

- Naggasa u thathap' maré maada shak'ala

- **Giñ madiñ maaba agarraañiye thoñor**

Tha ak'us'o holoñoniñu rotha fiili mbá alhisá á bá zii thandule hiyolathi millañ . Tha ak'us'oleyu shiñ alhisá á bá zii thandulegu lé 210 ñinañ mathiña thi.

Alhisá ba zii thandule min 11 tha shoreqi ale p'uliñaqigu mal*e thap'ila –alugu tha animirá gu maadolá min gabul. Abuura ginañgunñu malé ahululá qi tha animiralé ñineñ madiñlá néqi.

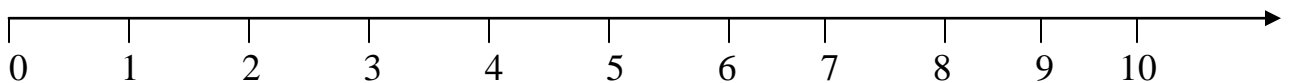
Mithal

★ ★ ★ ★ ★	★
★ ★ ★ ★ ★	

$10+1=11$

Tha ak'us'oleyu kane á lé p'ula geediyé sha mundi alhisaabu d'afaruqi tha arroga mba alhisaabule. Arroga alhisaabu thap'ilandu añ holoñoniñ á lé p'ula marthéqi sha mundi alhisá á bu mbá thap'ilandu.

Thoñor thaaba p'ishiyueqi mmaane. Á lé p'ula martheqi sha mbalo thari na alhisaaba k'ed'e min 0 u annuk'ut'agu zii tha mundiqi alé á namu-alu tha animiralégu. B'ak'a mare shak'ala alhisaabagu zii min 0 lé 10 shambá lo.

Ale afaru abuurayu añ holoñoniñ shalé p'uliña annimiraqi tháñ shamba thap'une- á lu . Mithil mbale ñineñ shakallane.

Mithal $13 = 10+3$

$19 = 10+9$

Animirá zii thandulegu min 0 lé 20

Algirá á yalé azamana k'ed'e 10 mmaane

Giñ p'adi algiraya

Abaaká s, bele biilo, filáásh kaard mba maayú animira zii thandulé min 0 le 10

Ashuk’ul 3.1 Ale mathiña thi

Gabulá á le hiayu mbá t’ok’olo, animira zii thandule min 0 le 10 bak’a á lé matha thi. Ashan shugo tha ak’us’o 1 u 2, maabi garrawo animiragu shambá sheruné, mad’une gundi, mba tharhu u mba mad’ine bak’a lé kané mathá thi. Tha maamazagu holi tha alkitá á ba algiraayoyu ñineñ mathilane thi.

Mithal Alé shak’ala asheruwa tha “<”, “>” u tha “=” .

4 _____3 tha añá d’eñethiloyu alqalama d’año mmaane.

Tha maamazaloguyu geedi gá dari maré mathiña asheruwa thi

Mithal 2 Animira mad’i u mba tharhu alogu tha asanduk’u

Madi’

tharhu

1, 2

4, 5

Tha alkítábá á bá algirááyoyú thá rotha- alu k’aará zíí mithil mbale hu Igeera ziqi bak’a geedi mathiña thi mithil mbalé

Mithal 3 Bak’á má ré mus’a ma mad’u gund.

2, 1, 3, 4

1 ,2, 3, 4 (ma ad’u’o gundi min thamba k’os’í k’os’s’í thambá dañiyuéqí

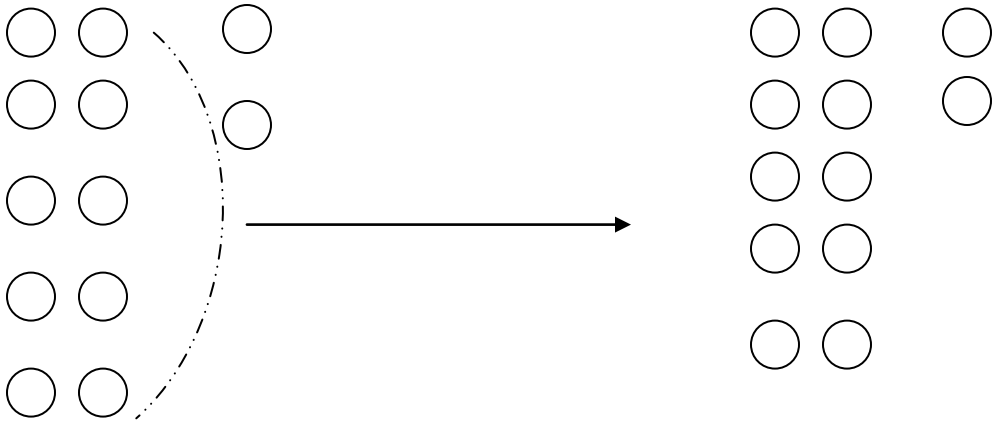
Bak’a geedi shak’ala Igeera k’illiñ asháñ amadiñ méré animira shamba mad’une gundi ma p’í shi.

Ashuk’ulaleqi alé adagalu filaash kaardqi á geedi mus’a ma mad’u gundi amadiñ mare gundi millañ.

Ashuk’ul 3.2 Alhisáábá zii thandulegu min 11 lé 20 ale madiñaqi abuura maayu gineñgunuñ min 10 le tha shoreqi . Abuurá logu á geedi ahuluqi tha animirá legu mba madi mare gabul shugo.

Alhisáábá ziqigu min 11 lé 20 ashan ale p’uliñaqi , animiragu madila min gabul ale thap’iña- alu . Mithil abuurá maayu 10 á lé giya. Min thalo á lé agalu- alu tha abuura mañle á lé baro d’ok’otha geedi sha kammu ziine.

$$10+1 = 11$$

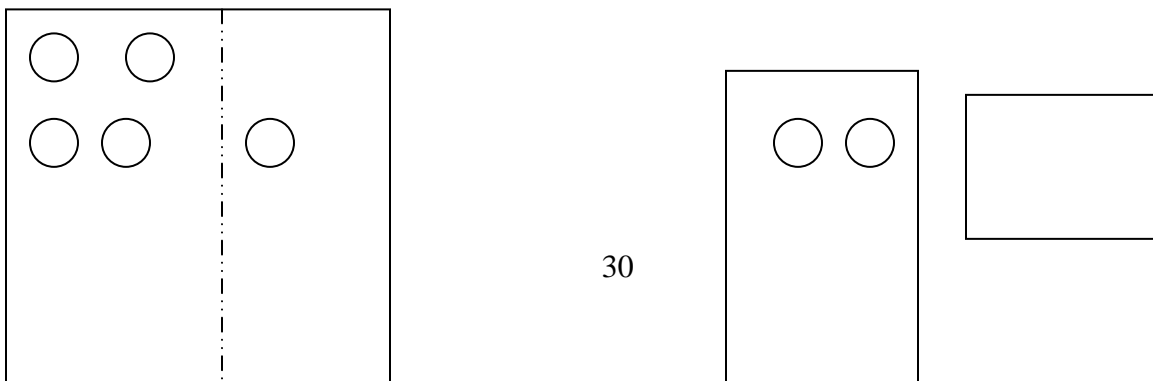

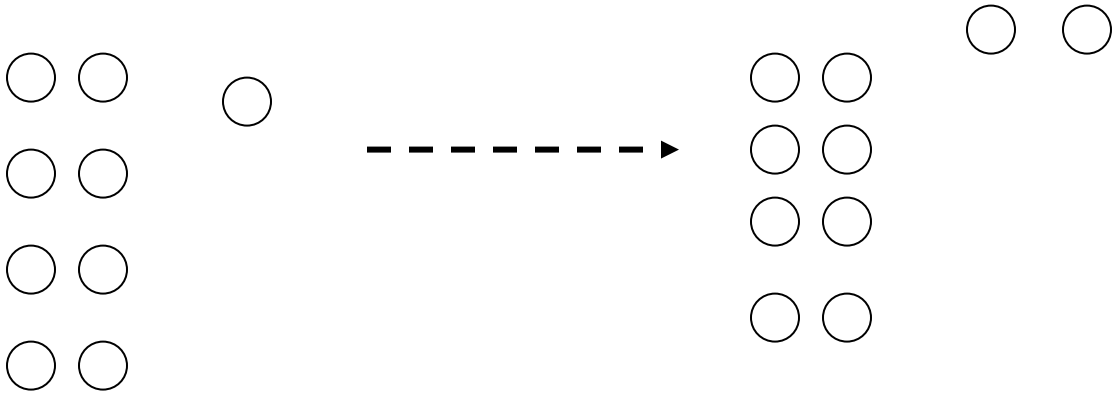
$$10+2 = 12$$

Alé madiñaqi mithil mbale . Asháñ á lé p’uliña á nimirá holiqi min 11 lé 20 á lé thap’iñaqí tha d’uk’unuñ mbá tharhu shambalo maré maada shá thik’ila mbá mad’ine gundi.

Kane Igeera 3.11 u Igeera 3.12 má ré shak’ala asháñ maré maada hasabá u katabá. Ashañ a geedi shak’ala almasal gu bak’a alé p’ula martheqi ma p’ishi. Ashuk’ul 3.3 Annimira d’añi min 10 alé athap’u- alu na áshara u á nimira mbá k’os’í min ashara.

Abuura mbá maayu gineñgunuñ mbá d’añi min 10 álé faraqí 10 añá máñeqí u mbá gashi á lé fuud’a añá máñ. Mbalo alé p’ula geediye rotha namua thathap’u tháñ. Áhsáñ maré maada ma p’ishi bak’a geedi shak’ala ,Igeera 3.13 . Igeera 3.14 u Igeera 3.14 mba zii tha alkitá á ba á lgiraayoyu.

$$12 = 10 + 2$$

$$12 = 10 + 2$$

Animirá gu zii tha shoreqi mathi ma katabá tha 10 u mba k'os'í min 10. kane bak'a geedi shak'ala Igeera 3.13 mbá zii tha alkitaabá algiraayoyu. p'ishi millañ mbá lé sha ané thap'a geediyé añ- gundi maada.

Mithá 1 $10 + A = 13$, $A = 3$

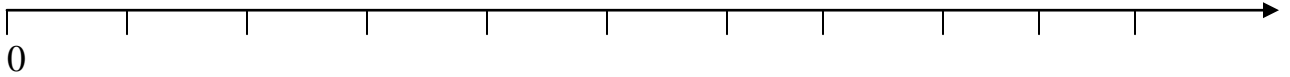
Thá d'ok'othaléyu áshañ a geedi thik'á thañorndu mba "A" bak'á géedi kataba 13 tha animira dam 10 u mba k'á s'í min 10 . shambalo mare thik'a thañorndu mandañ. Thoñorindu madiñó mare geediye animira tháñ tha ashuk'ul 2 p'isi á lé matha thi.

Kane bak'á má ré shak'ala Igeera mbá zii tha alkitaabá algiraayoyu.

Ashuk'ul 3.4 **Alé madiñá mudi alhisaabuqi**

Tha mbaleyu á lé madiña geediye mudi alhisaabu shambá hiine mare-alu . Alé shap'aniñá tha s'ak'á -alu u málé giigalá animira u ale katabaqi tha alhisá á b. Asaqá lo á lé p'ula martheqi sha añá shap'aniñola mbalo s'uriñuqi ma namuqi. Animiralogu á lé fuud'aga alhisaab má mad'ugundi.

Á lé madiñaqi ká ne thá diiñi. Ale guuru diiñiyu thañthañ u ale arid'iñaqi tha filá á sh kaardigu ma mad'u gundi na animira mare u má lé d'ok'othiñla má ré ale madiña mártché shambá shá k'allané Bak'a alé p'uwa arrog tha asabuurayo u á lé gia ndu- alu tha ber baala thoñor thá á bá p'ishiyu.

Min aña mbá tharnéqi alé ada ma giigalá annuk'ut'á ma namuqi Anuk'ut'alogu k'illiñ thari min 0 . Mimbá sawaralane mbá k'odine á lé k'ala martheqi sha mundi alhisaabu mmaané.

Animira zii min 0 le 10 ale madiña martheqi tha asabuurayu ma p'et'ep'etiñi. Annuk'ut'a p'et'ep'etiñilagu kané tha alkitaaba algirá á yoyu.

Ashuk'ul 3.5 Alhisslába zii thandulegu min 11 lé 20 á lé shak'ala tháñ

Á lé daa geediyé filá á sh kaard mba maayu katabá gu min 11 le 20 min thalo á lé há s'ula filáásh kaard d'uk;unuñ masal mba maayu katabá tha 14 u alégu baro d'ok'otha animiragu gori mbalo.

Mamánañ shiñ gadari ane p'ula 15. Manañ kane 16 shambale malé asherugala animiragu á lé madiñaqi. Kane alé giya abuura holoñobiñ ,mba ma sawara má lé k'alla andí mbá d'añi u mba k'os'í . Alé has'ula filáá h kaard d'uk'unuñ á lé d'ok'otha geedi na animira mád'ine gundi. Máre motha má lé k'al , mare ashan k'os'I tha 1 wá lla dañi tha 1 má ré amaza thaba tháñ shambá lé alé kane fara filaash kaard holoñoniñ alé d'ok'otha maré mba zii tha niniyu.

Mithal Álé k'ala , marethé sha animira thik'u 2 u 4 niniyu 3 mmaané méré kane shá k'ala Igeera 3.19 u Igeera 3.20 tha alkitá á bá algiraayoyú . shambale geedí gadari méré maada animira zii thandule shambá mad'uné gundi ma p'ishi.

Mimbalo baro d'ok'othá gu zii tha ak'us'óleyu aña lafine –alu alé mathiña geediye thi u á légu daaga alu-d'oosha balá .

Thoñorindú k'emeno u mba abaro

- Alhisá á bá zii thandule lé 20 a géedi rotha thandu á lé k'emenaqi

- Alhisaaba zii thandule lé 20 á lé k'emenaqi shainé gúr geedi algalamindu male katabi mare tha alkaraasa máréyu.
- Alé k'emenaqi shambá asheru maré alhisaab holoñoniñ tha alqalama “<” , mba “>” u mba “=”.
- Alé daagá animirá ñgunuñ maré ká tabaga mba tharthu u mba mad'iné gundi
- Ale daaga alhisaabagu zii thandule le tha 20 ma holi hamsa walla sitta mare kataba mba k'os'í tha mba d'añiyueqi wallá mbá d'añi tha mba k'os'iyuéqi u á lé baro geeraqi.
- Alhisá á bá zii thandule min 10 lé 20 maré kataba tha 10 u animira k'os'í min 10 lé.
- Giñ rothá mbá zii tha shoreqigu p'ishi ma daala geediyé ma alu- d'ooshá . baalá . Maale k'odi/ lafi-alu baro p'ishi á lé mus'a geediyé giñ shak'alo mare.

Ak'us'o Arbaqa

Animira zii thandulgú le tha 20 ale thap'a u ale nagasa Ak'us'olé azamá ná k'ed'e 25 mmaané

Ak'us'ole alhadafá k'ed'e k'illiñ

Mimba garra geedi gá rraqi ak'us'olé:-

- Tha animra zii thandule lé thá 20 má ré nagasa u má ré maada thathá p'
- Tha thathap'u nagasa mare thik'a thañorndu mbá animira baadaluqi.
- Mare asheru anmimiragu u mare daga almaqana
- Maré shak'ala d'o'k' otha thathap'u mba nagaso u mare daaga almaqana sha naayéqi ziigane na thañorndu shambá lo.

Giñ madiñ maaba agarrañiye thoñor

Animirá holi taláta ashañ athap'ula –alu ma mad'u gundi shamba fed'ilane k'illiñ, gá rraolá tha ak'us'o holoñoniñu, shamba fed'ilane k'illiñ kane thá alé amad'u gundi tha ak'us'oleyu shak'alla thá ñ

$$\begin{aligned} \text{Mithal } (A+Bi) + Di &= A+(Bi+Di) \\ &= A+Bi+Di \\ &= A+ Di +Bi \\ &= Di +Bi+ A \end{aligned}$$

Thoñorindú lé káne tha buluéqi gadarlá á lé shak'ala thathap' thañ.

Mithal $1/ 17 = 14+3$

$$14 = 10+4 \text{ alba dá lá } 14 \text{ á lé kataba } 10+4$$

$10+4+3$ Sha á lé athap'u-alu ma rak'as'i gundi á lé athap'u 4 u 3 alu awal .

Nayeqi $10(4+3)$ ashañ tha mbá léyu 4 u 3 ñineñ mazuwo géédiqi thañ na alu-

thap'uwa $10+7 = 17$ thanorindu mba thik'ola alé thap'a 10 alu tháñ ñineñ mmaané.

Mithal 2/ $17-3 =$ _____

Albadala 17 á lé thama $10+7$. $10+7-3 = 10+4 = 14$ animira d'uk'unuñ gadarlá alé kataba tha anímira holoñoniñ mbá thap'u- alu.

Mithá 1 $5 = 3+2$ $5 = 5+0$

$5 = 4+1$ $5 = 2+3$

Tha almasala shoruyu, rothaa namua thathap'u arbaqa k'ed'e d'afaruqi. Lakin $3+2$, $4+1$, $2+3$ animira d'uk'unuñ ninéñ mathiga mareqi. Mbalo 5 mmaane, Mimbá asherulá animiragu á lé p'ula geedié ashan animira d'añi animira biilo ma athap'uola-alu ninéñ thik'ilá ne.

Mithá 1 $8 = 5+3$ ashan shugo $8 > 5$

Thathá p'u nagasa lé thá 20 nu

(Ané ma mba thap'uoqigu wá lla na alu –k'ará mare bak'á d'añné min 20)

Giñ p'adi algirá á ya

Filá á sh kaard, abaakas, _____

Shambá gá rraala u mbá agarraañllá

Ashuk'ul 4.1 Alá má thiña thi

Thoñorindú thathap'ú u mbá nagaso mba garrao mare tha ak'us'o holoñoniñu, at'abaqa thohiñuqi mba tha thap'u u mbá nagaso u shamba hulu má réqi á lé mathiña geedie thi.

Mithal $4 + \square = 7$

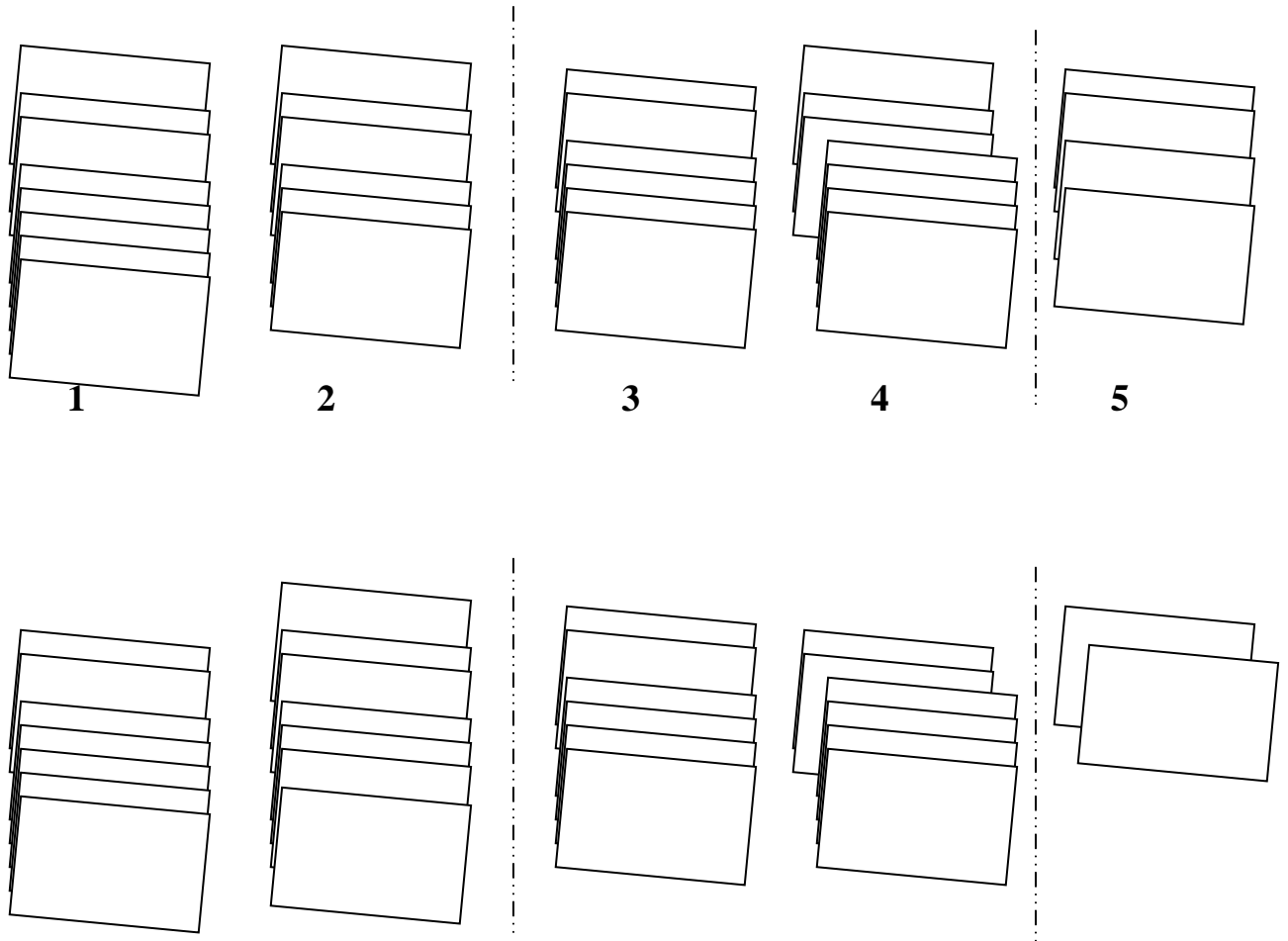
D'ok'othá zii mithil mbá légu ashañ ale shak'ala ale ada ma maabi ad'ethiñ animira min sifir.

Kané agéedi shak'ala d'ok'othá holigu á wal tha ak'us'o á rbaqayu tha alkitá á ba algiraayoyu.

Asuk'ul 4.2 Animiragigi 10 u mba k'os'i min 10 á lá ká tabagu ma thap'uqi.

Ashañ álé p'ulá geedie á shuk'ulale ma p'ishi á lé buuraga giné ñgunuñ alú mba d'añi min 10, á lé fara áshará k'ed'e álé fuud'a ma ñalúk'ed'e mba gashi á lé hasabaqi ale madiña geedié kamu ziine.

Mithal

$$6+6 = 12$$

$$12 = 10+2$$

$$5+5 +2 = 12$$

Ashul'ul 4.3 Animiragu d'añi min 10 u mbá k'os'í min 10 ala thap'a

Animiragu shaka'lla thañ tha ashuk'ul 2ñu alé kátaba tha ashara u thá animiragu k'os'I min ashara a geedi baro thohaqi tha qi thathap' mba rak'as'i- aluyueqi.

Mithal $14+3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$$\begin{aligned} 14 &= 10+4 \text{ ashañ maane } 14+3 = 10+4+3 \\ &= 10+7 \\ &= 17 \end{aligned}$$

Mithal 2 $14+3 = 17$ naayeqi $4+3 = 7$ á lé madiñaqi shañ maane A géedí gá dara maré motha Igeera thandu mbá zii tha alkitá á bá algiraayóyú . Min thalo baró a géedí shak'ala Igeera 4.1 tha alkitá á bá algiraayoyu u á lé mus'a má rthéqi.

Ashuk'ul 4.4 Animira mad'uqi á lé má diñaqi

Tha asandú k'á d'eñethíyu mbá daaolá thá rotha namuwa alhisaabuyu alharifgu na holi

Mithal $\square + 3 = 7$ rotha namuwa d'uthuqinne mbale.

Rotha namuwá lo shá áné horá ma assé ándi alhisaábá hiqi tha asanduk'u?

Ashañ shugo aña d'uthuqilo á lé thamayu tha alharif

$A+3 = 7$ ma k'á lañá shugo ,rotha namuwalo walá thoháqi.

Asháñ shúgó thá rotha namuwá loyu, hatháñ s'ul "A" Sha annímírá thohiñuqi

Mithil asasundu'k wá lla alharif mba á d'uthu rotha namuwa s'ullá sha annímírá thohiñuqi.

gáne ashañ a géedí fá gada thohiñuqi ma p'ishí bak'á má ré shak'alá Igeera 4.2 Igeera 4.3 , Igeera 4.4 u Igeera 4.5 mba zii tha alkitá á bá algiraayóyú .

Mithal 1 $A + 4 = 7$

$$0 + 4 = ?$$

$$2 + 4 = ?$$

$$3 + 4 = ? \text{ "A" alhala k'ed'e 3 mmaané}$$

Mithal 2. $A - 4 = 5$

$$0 - 4 = ?$$

$$1 - 4 = ?$$

Mithal 3. $A - 5 = 3$

$$3 - 5 = ?$$

$$9 - 5 = ?$$

$$6 - 5 = ?$$

$$7 - 5 = ?$$

$$8 - 5 = ?$$

$9 - 4 = 5$ "A" alhá lá k'ed'e 9 mmaané "A" alhalak'ed'e 8 mmaane. Bak'á a geedi shá k'ala Igeera tha alkará á sá mareyu mithil mbale. Má á le ahulu má réqi tha mbá léle má ré kataba thathap' thá 10 u tha animira k'os'í min 10

Mithal $13 + A = 15$

$$10 + 3 + A = 10 + 5$$

$$3 + A = 5$$

$$A = 2$$

Mba zii mithil mbá lé bak'a madillane geedieqi á lé madiña marthéqi bá ss mithil mba shak'aliñ mare Igeera min gabul.

Mithail $13 + A = 15$ naayeqi $3 + A = 5$ má ré zañzañyñé mba zii mithil mbalegu. The ashuk'ula mba ziishugo "A" gadarla á lé thik'a . Lé nagasa shak'allá tha thoñorindu zii mithil mbá lé.

Mithal $17 - A = 12$

$$10 + 7 - A = 10 + 2$$

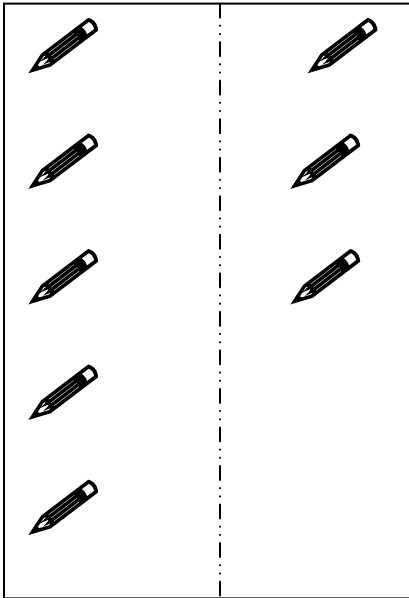
$$7 - A = 2$$

$$A = 5$$

D'ok'othá lé shambá shak'allá ne $17 - A = 12$, naayeqi ashan $7 - A = 2$ mithil mbá ziine tha Igeera shoruyu. Min thalo baro a geedi shak'á la Igeera 4.4 u Igeera 4.5 mbá zii thá alkitaabá á lgiraayoyu.

Ashuk’ul 4.5 Alé daa almaqana giñ k’os’iéqi tha thathá p’

Á lé madiña geedié ashañ ma hathañ asheruo animira holoñoniñ u áné k’os’a d’uk’unuñ giñ fagadila thalo, mba k’os’ilo ma thap’á lá á lú tha alhisá á b baalá ashañ gadarlá áléthik’a mbá d’añilo gáne álé p’ula geedie tha abuurá gineñunuñu.

Algá lam talá ta k’os’í min algá lá m há msa. Lakin algalam talá ta ma thap’aláqi tha holoñoniñ hamsa ñineñ mmamne. Shambalo ale madiña má rthéqi sha namuqi tha algá lá má gabululé.

Mithal $11 < 14$

$$10 + 1 + Di = 10 + 4$$

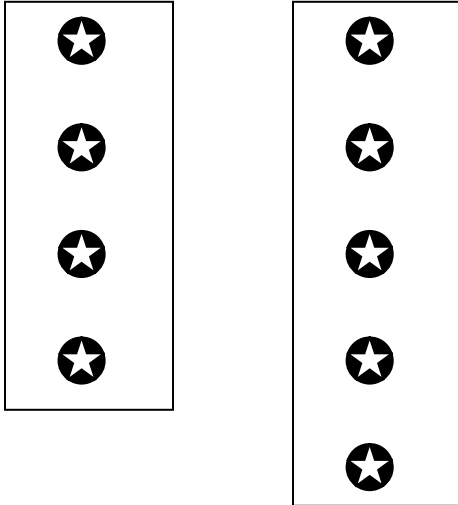
$$1 + Di = 4$$

$$Di = 3$$

Ashañ shugo á lé p’ula geedie sha animira d’añi ma fed’ila á lé thik’e animir baalá thañ á lé thap’áqi tha animira má ñ. A geedi gá ne shak’ala Igeera 4.6 u Igeera 4.7 mbá zii tha alkitaabá á lgiraayoyu.

Ashuk’ul 4.6 Ale shak’ala d’ok’othagu mba thathap’ú u mba nagasó.

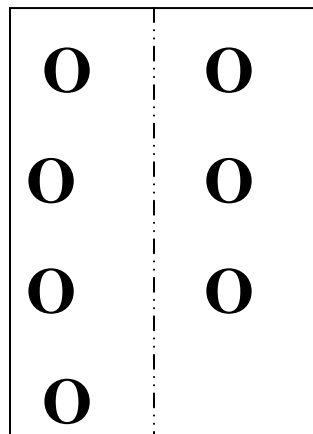
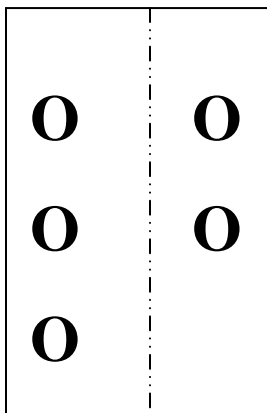
Animiragu k’os’í min 10 ale madiña geedie má lé sawargala marthe abuurá ginéñ gunuñugu tha Asabuuráre u á lé gasamuyu añ holoñoniñ.

Giñ ma sawará mbá ziqigu thá shoreqi gadarlá katabá tha annimira

$$9 = 4 + 5$$

Á lé sawará ginéñgunuñ thá asabuurare. Mba k’os’í min ashara thaaba gambiyu . Mba k’os’igu kane min mba zii thaaba gambiyu á lé sá wara tháába p’ishiyuweqi. Mbá gashíguálé bak’ága añ tháábá p’ishiyu. Min thalo á lé ahathiña geedíqi male d’ok’othiñagu sha kammu ziinegu.

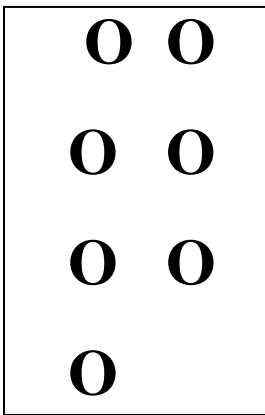

Min thálo baro thamá thá animira u gáne méré ká taba tha animirá holoñoniñ ma thap'u -á lu shambá féd'i má réne mare gane shá k'ala Igeera 4.9 u Igeera 4.10 mba zii tha alkitáábá algiraayóyú . Tha Igeeraloyugu álép'ula geedié qi thathap' ma p'ishi.

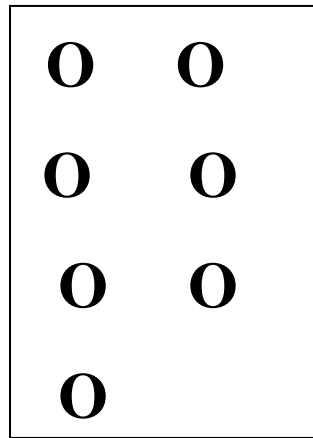
Ashuk'ul 4.7 Animirá thap'uqigu min 10 lé 20 ala nagasa.

Tha ashuk'ul 6 yu animiragu k'ósi min 10 garraala thá sawara. Tha ashú k'ú lá leyu shiñ mbá gá ne daa min 10 u mbá d'añi á lé gá ne shak'alá tháñ

Mithal

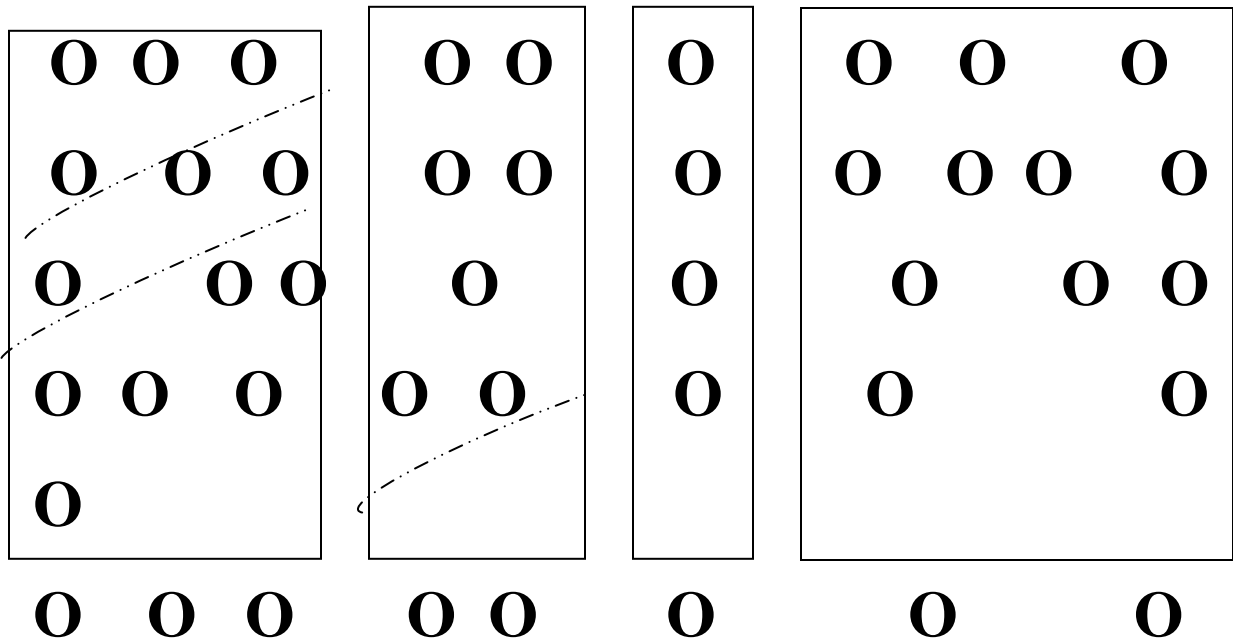
Aswará 1

Aswara 2

Min tha sawaraleyogu ale afaruyu d'uk'unuñ añ holoñoniñ. Mbá gasamola á lé á galu-alu tha mbá walá maayu gasamuá le ané daa á shá ra.

Mithal. ale gasama **Aswará 2** . **Aswara** mí mbá agasamulanéyu á lé agalu- alu tha asuura 1 le illa ane daa 10. **Aswara 2** magásámála animiragu thik'ila 3 u 4 mmaane.

A géedí shak' almasalagu zii mithil mbale . Min thalo giñ ma sawaralogu á lé madiña geedié tha animira.Fulistop mithalale ma shak'alá mbá shoru thigú tha aní mira

$$\begin{aligned}
 7+8 &= 7+3+5 \\
 &= 10+5 \\
 &= 15
 \end{aligned}$$

Min mba thap'uo- alugu, d'uk'unuñ ma d'añé min 10 má gasamuolayu á lé kataba ma thap'u- alú thá 10 u thá animirá k'os'í min 10.

$$\begin{aligned}
 \text{Mithál } 14+5 &= 10+4+5 \\
 &= 10+9 = 19
 \end{aligned}$$

Ma shak'alala shugo rak'as'i geedí yé- alu . A geedi gané shá k'ala Igeerá 4.10 mbá zii tha alkitábá algiraayóyú .

Igeeraro bak'á géedí shak'ala ma p'ishi. Á géedí gané shak'ala Igeerá 4.11 u á lé geera marthéqi.

Ashuk’ul 4.8 Animiragu thik’ila min 10 lé 20 á lá ná gasa.

Lé hassá tha añ- gundí maadá gidi geedí aní mí rágu k’os’í min 10 gadar mare shak’alá ma p’ishi. Ashañ shugo thaashú k’ulaleyu a géedí gá-samu animirayu añ holoñoniñ. Má ré shak’alá thá nagasá mithil mbá maadó má réne min gabul.

Mithal 11-5 = _____

$$11 = 1+10\text{íúéóá}$$

Ashañ shúgo 1+10 gádarlá álé thá ma añña zila 11

$$11-5 = 1+10-5$$

Shambá lé á géedí gá dar méré ná gasa 5 mí n 10.

$$11-5 = 1+10-5$$

$$= 1+5$$

$$= 6$$

- Álé shák’ala almásalá zii míthil mbálégú u álé mádiña márthéqí
- Álé á maza geedí thabá lémmín méré gádera aní mírá gú d’añí min 10 u má ré nagasa.
- Má ré gane shá k’ala Igeera 4.12 mbá zii tha alkitá abá algiraayóyú .
gá ne méré shá k’ala Igeerá iq geerá 4.13 , Igeerá 4.14 , Igeerá iq geera 4.15, Igeerá 4.16 u Igeerá iq geerá 4.17 ashañ á madiñ maré añ- gundi mí llañ u álé baró geera márthéqi.
Abara u K’éména.iq- abara u iq- geera
- Thá alhisáábágú zii thandule le tha 20 ala daa geedíyé ashk’úlá thaayu u mbá alfasilu méré shá k’alá thá thathá p’u nagasa u álé k’éména martheqi.
- Á lé daa geedie anímíra d’afaruqígú méré ká taba ma thap’u – alú ma holí holoñóniñ.

Masal (Míthal) álegudaagá 15 méré kátaba tha anímírá holóñóníñ.

$$15 = 11+4$$

$$15 = 3+12$$

$$15 = 6+9 \text{ - - - u zíqígú míllañ}$$

- Á lé d'ok'othagú sha anímírá zii thandule náñ k'os'ígá né min hap'une

Masal (Míthal) $14 < 16$ namuqi-gua?

Almá qana $16 = 14+2$

- Álé d'ok'othagú méré mádiña thoñorindu nagasóqi tha thoñorindu tha - thap'ú

Míthal $4-3 = 1$ naayeqi $3+1 = 4$

$$14-2 = 12 \text{ naayeqi } 2+12 = 14$$

Ak'us'o hamsa(5)

Alhisáábá zii thandulegú le tha 20 ale awolu u ale gasama

Ak'us'ólé azá má ná k'ed'e 31 mmaane

Ak'us'ole alhadafa k'ed'e k'illiñ

Mimba garra geedi garraaqi ak'us'ólé

- Má ré fagada anímírá awoluo u mba gasamola
- Má ré maada rotha fiilí awoluo u mba gasamola
- Má ré maada awolua u gasama thá hólóñóníñ
- D'ok'otha mba awoluo u mba gasamo mare gadara móthá ,
- Giñ madiñ maaba á gá rraañí yé thoñor
- Le hassa geedi gudo ma shak'al Igeerá thathap'u u mba nagaso. Tha ak'us'oleyu shiñ méré maada awoluá u gasama . Rotha fiili awoluo ashana ale madiñaqi tha thoñorindu talá tá ñineñ zíqí .
- Á lé shá k'ala anímírá gu namuqí mba thap'u – alú
- Á lé shá k'ala tha buurii (alu buura)

Shamba shak'allane d'uk'únúñ d'uk'unuñ ziqi tha arathéqí, gá ne gadar má ré shak'alá tha thoñorindu rak'as'oalu ma ziéyé.

Awolua ma shak'ala ale shak'ala tha animiragu wala d'añi min 20 na awola- are mare. Mba d'afari min mbale bak'a shak'allone tha mbaleyu. Mbale kane "x" ale madiña marthe sha alqalama awoluo mmaane.

Mí thal $2 \times 3 = 6$ ale madiñaqi sha rotha namua awoluo mmaane u ma garraala "2 Ma woluoqi tha 3 ane giya 6", 2 u 3 s'ullagu sha awoluqigu 6 shiñ s'ulla sha awola-are Ma namuqi shambá lo rotha namua awoluo , alhá l mba awoluqi u ma awala-are á lé má diña ma p'ishí u shambá shá k'al marene tháñ tha alhisaabu.

Awoluqigu má á dagaluogalá añi walá thohi alhala mba awola-areqi. Mithil $2 \times 3 = 3 \times 2$ ale madiñaqi ashañ namuqi. Lakin $2 \times 3 = 3 \times 2$ bak'a p'ullane martheqi ashañ at'abaqa thohiñi mba awoluo mmaané.

Thoñorindu mba at'abaqalo alé maadá ashañ adi agarraañla añá mañ. Tha mbaleyu ma gadarala gíñ madi geediqi tha añá mareyu alé shak'ala marthe thathap' tháñ , ale madiñaqi thá sawara, u mínthálo baro alé ká taba thoñorindú p'ishí ñineñ mmaané.

Gasama shiñ tha asandúk'á s'uriñi maayu asandúk'á namu theelé ñineñ madiñlaneqi. Lakin gadarla alé shak'alá gane thá gíneñgúnúñá gasamulayu añ holoñoniñ ma namuqi. Tha mbáléyú gíñ gasamulayu añ holoñomiñ bass ñineñ shak'alla u mba shiñ thartheqí ñineñ shak'allane . D'ok'othagu shak'alla tha gasama ale thama ma p'ishi.

Lakin kane maada awolua u gasama shaine huluneqigu . Mbaloqi ale shak'ala awolua u gasama tha 2 ale madiñaqi.

(masal) Míthal $6 \div 3 = 2$ mmaane ale p'ula martheqi sha gadar mare akada mithil mbalo. A geedi kane maada gasama, mba gasamla u mba thik'ila, mba gasami u rotha namua gasamó ma p'ishí .

5.1 Alhisá á bá zíí thandulegú le tha 20 ala awoluo

Algiraayá lé azamá ná k'ed'e 16 mmaané.

Mímbá gá rra géedí gá rraaqí algirá á yá lé

- Márafé gada anímíra mbá awoluó
- Anímírá zii thandulegu le tha 20 má ré maada awolua tha 2
- D'ok'otha mba awoluó maayú giñ thohiñuqigu mare maada shak'alá
- Almaqana u ad'afare mba “ á woluqí “ u mba awoluo má ré maada

Gíñ p'adi

- Fillá á sh kaard alkordona mayu katabá , abaakes, maayu gíñ namuqí gú , bele bilo, ribithi ak'ulogu

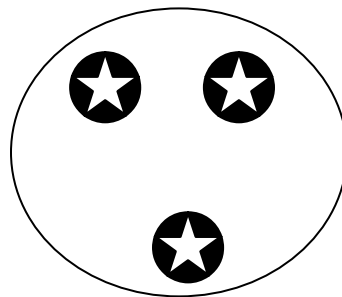
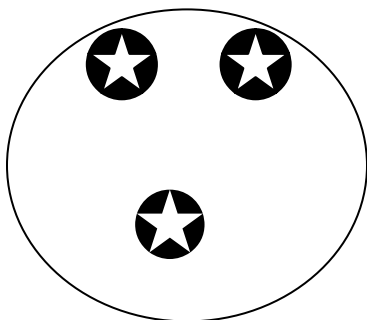
Shambá garraala u mbá agarraañlla

Ashuk'ul 5.1 Alamadiña awoluaqi

Tha ale madiña awoluaqi thoñorindu talá tá ñineñ hólí

1. Ala shak'ala tha giñ thap'u-alu mba namuqígú

Á lé buura bele biilo alú ma namuqí tha añ- hohor u ale fuud'a añá madine géedíqi ma p'ishí . Min thalo alé d'ok'othagu sha gíneñgunuñ kámu dám ábuura d'uk'unuñ u abuura kamu hólí. Ale kane sáwara már théqí tha asabuura-are.

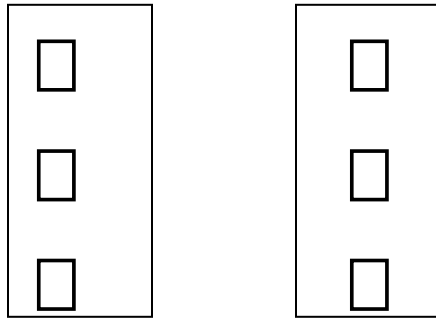
Taláta kámu hólí ? Taláta añ holoñóníñ kámu giiné? Alé d'ok'othagu shambá lo u ale p'ula martheqi sha talá ta – ndu holoñóníñ sítta tta mmaané yá qani $2 \times 3 = 6$ ma gárráálá “ 2 ma woluqí tha 3 ná gia 6 ” ñineñ k'allá né . Ale

kane daa geedíyé ashuk’ula namuqí míthil mbá lo mare shak’ala thá bele biiló dam má ré.

- Gille “x” alqalama mba awoluone
- Tha rotha namualeyú 2 u 3 awoluqigu 6 shiñ awola-are mmaane u ashan mare maada millañ bak’a mare mathiña almasalagu d’afaruqi mare shak’ala.
- Á lé ká ne shak’ala geediye rothá namua thá sawara tha asabuura are.

2. Á lé shá k’ala ma mori/buri

Ashañ á lé má diña awoluqaí ale shak’ala tha abuura holoñóniñ ma namuqí. Á lé baró ahulu abuura holoñóniñ ñá loqi ane gia búuríí wá lla ane zíy á ma morí. Min thálo álé d’ok’othagú sha kámu ziine Mimba má diñmá réneqi álé shá k’ala thá gíñ thik’uqí thá añá má reyu míthal shafa ma morí, Mí mbá mádiñ máréneqi shugo baró máré sáwara gíñllé thá búluéqí .

3 Mbá morí holoñóniñ = 6

- Á lé k’ala márhéqi ashañ $2 \times 3 = 6$ ma gá rra á lá 2 ma woluqi tha 3 na giya sitta ñineñ k’allane
- Ashuk’u lale thá abaakas ñineñ shak’allane alé ahuluga buuriqi tha diñi alé baro hasabaqi tharrá á ha.

3. Asandú k’á s’uriñi alé ahorayu tha asandúk’á namu theelé

Awolua gadarla alé shak'ala thá asandúk'a maayu ahora tha asandúk'á namuqi le. Asandúk'á namu theelegu mba zii tha asandúk'a s'uriñiyu alé hasabaqi ma dirshi u tha bulueqi ale madiña geediye rotha fiilí awoluo thá ñ

				Ashañ ale ahora asandúk'á s'uriñile thoñorindu holoñoniñ ñineñ shak'allane.

				1. Ashandúk'á s'uriñi holoñonale ma huluoqi ané daa mba shoru $2 \times 4 = 8$

				2. Asandú k'á namu thalegu ma zii holoñóniñ holoñóniñ ma huluoqi ané daa asandúk'á s'uriñi

$$4 \times 2 = 8$$

Min thá lo baró álé má diña geedíyé almasalagu zii tha alkitá ábá algiraayóyú

gane Igeerá 5.1 mba zii tha alkitá bá algiraayóyú á géedí shá k'alá ualé geera má rthéqi

Awoluwa ma athoogala añi ashañ walá has'ul gímmáñ álé p'ula má rthéqi Mí thal $3 \times 2 = 2 \times 3$ álé madiñaqi shúgo. Á géedí fá gada mbale ashañ ma á thohuolaqi walá harabi awola-aré.

Lakín málé mané shambá bak'a p'úlláne má rthéqi ashañ at'abaqa thóhiñi mbá awoluó mmaané. Má ré baró shá k'ala Igeerá 5.3 mbá zii tha alkitá á bá algiraayóyú .

gá ne ashañ á lé awolu tha anímírá sha zííqí tha alkitá á bú bak'a álé má diña geedíyé tha thoñorindu namuqí shugó u mare baró shá k'ala Igeerágu holí .

5.2 Alhisá á bá zii thandulégú le tha 20 ala gá sama Algiraayá lé azamá ná k'ed'e 15 mmaané.

Algiraayá lé alhadá fá k'ed'egú

Mí mbá gá rra géedí gá rraaqí algiraayá lé

- Méré fá gada Alqlamá gasamó
- Alhisá á bá zii thandulegú le thá 20 mare gá sama (2) holoñóní ñéqí
- Má ré maada rotha fiilí gíñ k'algalá gú “gá samlá ”, “gá samí ”, U “thí k'í la”
- Má ré fá gada awoluá u gasama shaine hulunéqigú
- Má ré shá k'ala gasamá maayu gíñ maaluqí

- Gíñ p'adi algirá á ya

Filásh káárd, Abaakas, Abuurá maayu ginéñgúnuñá namuqí , bele biiló

Shambá gá rraalá u mbá á garraañllá

Ashú k'ul 5.2 Á lé mádiña gasamaqi

Ashañ álé má diña gasamaqi bak'á álé hoshala thoñorindulé sáwárolá asandú k'á namu theelee tháñ.

Á lé gasamuyú thá níníyu ma namuqí. Álé baró d'ok'otha geedí sha asandú k'á namu theele kamu zííqí

--	--	--	--

Álé p'úlá márhéqí sha $8 \div 2 = 4$ ma garraala “8 ma gasamala añ 2 na giya 4 “ ñinéñ k'allá ne. Álé

--	--	--	--

shak'alágá almasala máñgú gáne. Álé k'alagagú sha gille “÷” Alqalamá gasamó mmaané

Mithal $6 \div 2 = 3$ rothá namuwa gásámó mmaané 6 gásamlá , 2 gasami 3 shiñ mba thik'ila. gane álé shak'alaga almthalagu zii mithil mbalo millañ tha bele bilo sha méré fá gada gillo thañgu . Bele biilo ale fuud'a 2, 4, 6, 8,10, 12, 14, 16, 18 walla 20. na noqi shañ giñ gásamlá holoñoníñéqí ñinéñ gá rraalá tha mbá leyú .

Álé gá samá bele biilóyú añ holoñóní ñ ma namuqi shale amaza geedi mare maada rothá namuwá gasamó.

Ashuk'ul 5.3 Gasama u awoluwa shambá hulunégú á lé má diñaqi

Tha ashuk'ulá léyú álé geera bele biiló álé gasamuyu añ holoñoníñ ma namuqí álé gane geera mbá gasamuolá yú alé ágalualú ashañ álé mádiña geedíyé thoñorindúlo thañgó, maré holoñóníñ. Míthal $6 \div 2 = 3$ ma mane $2 \times 3 = 6$ ale má diñaqi shiñ ashan mané. Ale shak'ala almásalá-ñgúnuñ mithil $8 \div 2 = 4$ nááyéqí ashañ $2 \times 4 = 8$ ñinéñ mmaané.

Ma geedí shá k'alagala almasalagu holi shúgo millañ gadarigu má ré fá gada gásama u awoluwa shá iné huluneqigu. U ashañ méré maada añ- gundi mí llañ álé amas'a –alú gú .

A geedí gane shák'ala , Igeeralagu zii tha alkitáábá algiraayóyú .
Alkaráasá méré álé hoshala thá ñ u álé k'emeniñaqí

Ashú k'ul 5.4 Igeerá awoluo u mba gasamo

Geedí maado awolua u gasama . Añ- gudi maada má ré shá má ré thá
p'á qí Igeeralegu dadañá millañ thále méré shák'ala.

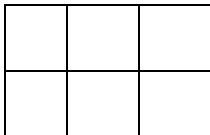
gáne badaliñ a maabá á garraañí ane shak'ala geedíyé Igeeralegu
bak'á ane shak'ala almithalgu male rothine geedie thandu.

Máále shák'al méré na almitholgu ma gadaruoqí bak'á méré shá
k'ala tha thoñorindu shak'alo mare ne thañ míngábul

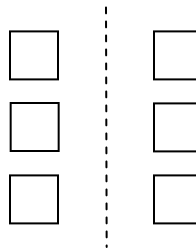
Mí thal $2 \times 3 =$ _____

Mbá zíí shúgo ma sawara asandúk'ás'uriñi maayu asanduk'a namu theeleu 2
tha 3 ale rothá martheqi sha $2 \times 3 = 6$ mmaané.

$2 \times 3 = 6$

$2 \times 3 = 6$

$2 \times 3 = 6$

Shambálo Igeerá shák'áló géedí álé geeraqi d'úk'unuñ d'uk'unuñ álé fá
gadaá ndí gadí shól añ- gundi. Álé ahathaga geedíqi má réshá k'ala ná
mótha mbá ma asse tha asabuuruá máábá á garraañi baró mádiña má
rthéqí mbá ma assé ma p'ishí .

A	Ax2
0	0
1	2
2	4

Ale mádiña márthéqí ashañ “A” thohiñuqi u aní mirá hiqi albá dá lá “A” mba holígu ñiné thahueqi mmaané , thooñoririndu “A” ma thohalaqi alhisáábá daalá a “Ax2 ” shiñ thohíqi. Min thaló baro méré awolwu anímiragú zii “A” tha hueqi tha 2. Ale k’alagá gú kane má ré garra awolua u gasamagu ziqi tha asanduk’a ziyunduyu thayu. Mare gane d’ok’othu ma boló- má re.

Mbá ma ahora tha asandúk’á ziyunduy á madiñ méré gine shak’ale thaalu. Ashañ shugo badaliñ álé k’ala martheqi sha méré shak’ale u álé bak’a añ thañ.

Bak’aalegu gasamu geediyu tha abuura mare d’ok’otha ma bolo- mare u male katá bilá a maabá agarrañí ashañ na gia géedí giñ sheruga má ré.

Maale k’odi baro a geedi shak’ala Igeeralegu holi tha asanduuk’a ziyunduyu álé gera marthéqi u méré shák’ala na mothá tha asabuura ale Añá sholo méréne álé mus’a

Mín thálo baró méré fágada rotha namuwa maayú thohiñuqi méré thík’agá thoñorindu mare.

Masal(Mithal) $6 \div 2 = 3$ álé má diña márthéqí shambá thik’í má ré “A” thá bele biiló 6 faruyu ma abuura maayu 3 gu . Mímbá fud’ilaneyu baro shambálo ále fágada abuura kámu giine álé baró giya ma thoñorindu mbá ”A”.

Míthal $6 \div A = 3$ ashañ álé shák’ala $AX3 = 6$ ashañ ñinéñ mane u $A= 2$ álé má diña martheqiu méré shá k’ala Igeerayu.

Thá thoñorindu namuqí shambálo ale shá k'alagá Igeeráyú

Añá láfíné-álu mbá le thoñorindu árbáqa k'ed'e adí shá k'alla Igeera thá ñgú . Shambálo ané thap'a geedié añ- gundi maada. Ashañ shúgo giñ garrawo maré gabul thaqi thathap' u nagasa alé ap'ad'iña gundi baala shúgo. Mbalo ashañ alé fagada geedí tháñ andí mbá maadá añ – gundi u mbá walá maadane ale mathá ñine thia min thalo alé hiy algirá á yá mañiyu.

Tha mbá léyú á lé d'ok'otha geedí giñ gá rra má ré min gábul u mba t'ok'ológú má ré thandu ashan á lé fá gadagú maath maada añ –gundigu.

Igeeralegu shak'alla azamaniyu k'íllíñ alé múfa ashañ alé k'emena(gera) geediqí tháñ. Nááyéqí ashañ walá geedi maada kataba u garraagu bak'a daagalane alú - d'osha thá kataba bá ss alé d'ok'o thegú le thandu.

Abara u k'emena

Alé d'ok'othagú máré fágada anímírá mbá awoluó

Á lé d'ok'othagú má ré gárraa rotha namua awoluogú

Mí thal $3 \times 2 = 6$

Ma gá rraalá “3 ma woluola tha 2 na giya 6 “ walla 3 añá-alu 2 na giya 6 ñineñ k'allane.

- Alhisá á bá zí í thandulegú lé 10 má ré k'ééra hu mba ma awala-are 2.

- Á lé daa d'ok'otha awoluogú tha a sanduk'a ziyundugú .

A	Ax2
1	?
2	4
5	?
4	?

- Má ré awolu mbá maaluqigu thá holoñóniñ ashañ méré giya rotha namuwa, awolwo.

- Míthal $Ax^2 = 6$, $A =$ _____

$4x^4 = 8$, $A =$ _____

-Anímírá gasamó maada fágádá mare alé á kada- thi malé ká tabilá má rthéqí thá anímírá - ñgunuñle

Awoluá u gasamá shamba hulunéqigu alé d'ok'otha má re

Ale ahiya thohiñuqigu thá rotha namwa gasamoyu u alé d'ok'otha mare

Tha mbale alu baro alé jérebagu tha alu-d'osha baala.

Ak'us'o sítta

Alhisá á bá zii thandulegú min 0 le 100

Ak'us'ólé azamana k'ed'e 22 mmaané

Ak'us'ólé alhadá fá k'ed'eguk'íllíñ

- Alhisá á bá zii thandulegu min 0 le 100 má ré maada garrá u katabá
- Alhisá á ba zii thandulegu min 0 le 100 mare shak'ala tha anímíra “<”, “>”, u mba”=”
- Awola – are mbá 10 mare maada thathá p' u nagasá
- Méré fá gada fuuda duudu u alfaka algrishatu
- Tha thathap'u nagasa a geedi thik'a motha mba rotha leyuqi

Giñ madiñ maabá ágarraaíyé thoñor

Awola- are mba asharó s'u''a anímírágú á waluuwa tha 10 le u mbá baró thik'ila . Awola-are mba asha'ro gasamla 10 eqi anew ala daara. Mbale madi geediqi tha bulueqi awola-are asharoneyu . Mbalogu 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, u 100 ñíneñ manégú .

Tha ak'usóléyú a geedi maada ashan min awoluwa madi mare ziqi gane mba gori. Lakin ashan rak'as'í gundi millañ gadar geedi mare mufa thaalu.

Mithal $7 \times 10 = 70$

6.1 Awola-aré mbá 10

Algiraayá lé azamá ná k'ed'e 9 mmaané

Algiraayá lé alhá dá fá k'ed'egú .

Mí mbá gá rra géedí gá rraaqí algiraayá lé

- Má ré maada awola-are 10 le tha 100-yu
- Awola –are 10 mbá zííle tha 100 yu maré gá rra u má ré ká taba.
- Awola –are 10 le 100 mare maada thathap'u nagasa
- Awola –are 10 le 100 mare asheru tha animira “<” . “>” u mba “=”

Gíñ p'adi aldirá á ya

- Abaakás, filáásh kaard , abuurá maayu ginéñ –gúnuñ 10 , abandu ak'ulogu shambá gá rraalá u mbá á garraañllá
- Ashú k'ul 6.1 Awola-are á sharaguo á lá má diñaqí
- Á lá daa geedí é abandu ak'ulogu mbá maaqí d'oshá ma d'uk'ú nú ñ. Ale madiña má rthéqi ashan maayu abandu ak'ulo ashara- ndu d'uk'unuñ /10/ u mare hasabaqi. Á lé fá rá ashara mithil mbá ló u á lé baró fará gá ne á shara- ndu holóñóní ñ á lé má diña má rthéqí sha ma á thap'uolá alu gii 20. Á géedí gáne ahathiñaqi maré há s'ula d'ú k'unuñ d'ú k'unuñ shá má ré á kada -thi ashan/20/ ninéñ mmaané . Á lé gá ne faré mbá maaqí d'oshá tá lá ta ñgo p'ula martheqi sha gii 30/talatiin/

$$\begin{aligned} \text{Masalañ (Mithal) ashara 2} &= 10+10 = 2 \times 10 \\ &= 2 \times 10 & &= 20 \\ &= 20 & &= 20 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Á shara 3} &= 10+10+10 \\ &= 3 \times 10 \\ &= 30 \end{aligned}$$

Mithal mbá lé ale á galu á shara-alú á shara 4, ashara5, ashara 6 ashara 10 ale p'ula geedi ashan 20, 30 , 40, 50, 60, 70, 80, 90 u 100 ñíneñ giinégú. Mí mbá garraane géedí baró má ré á hatha qi male d'ok'othlagú sha ká mu agalula-alu na giya 20 ? kamu gii 30 ale d'ok'otha mare le tha 100 yu. Shambalo a geedi fagada awola-are mba ashara min 0 le 100.

Thá fílaash kaard gane ale á hatha geedí qi ale d'ok'othagú sha mare akalugu á shara- ndu 2 ma galuo-alu gá mu giiné? Ma móthá maré sha 20, álé baró has'ula fílaash kaarda mba maaqi katabá tha 20 ale madiña geedí éqí . Shambálo gane álé ahatha geedí - ñgú nuñqi mare rotha áshara- ndu 3 ma galuo-alu kamu giiné mare má diñaqi tha fílaásh kaard.

Mí mbá ká tabilá géedí 10, 20, 30, --- 100 tha asabuura-are ma mad'uqi mare shiñ ahathaqi má ré kataba na anímírá lógú mare ká taba male garra má ré.

$$\begin{aligned} \text{Mí thal 1. } 10 &= 1 \times 10 \\ 20 &= 2 \times 10 \\ 30 &= 3 \times 10 \\ 40 &= 4 \times 10 \end{aligned}$$

$$50 = 5 \times 10$$

$$60 = 6 \times 10$$

$$70 = 7 \times 10$$

$$80 = 8 \times 10$$

$$90 = 9 \times 10$$

$$100 = 10 \times 10$$

Míthal 2 Ale daa Igeeralegu míllañ mare shá k'ala tha asanduk'a ziu- nduyu u tha thohiñuqi á né á maza maré.

Míthal

A	Ax 10
2	?
3	30
5	?
6	?

Míthal 3 Awola-aré asharo ale beerayu tha thap'uoqi asharoyueqi asharoyueqi

$$40 = 4 \times 10$$

$$= 10+10+10+10$$

Má ré gane shak'ala Igeeragu holi tha alkitaaba algiraayoyu.

Míthal 4 Ale asheru awola-aré 10 thá anímírá mbá "<" u mba ">" male daagalá almaqana

$$30 > 20, \text{ naayeqi } 3 > 2$$

$$40 > 30, \text{ naayeqi } 4 > 3$$

$$30 < 40, \text{ naayeqi } 30+10 = 40$$

$$50 > 60, \text{ naayeqi } 50+10 = 60$$

Mithil mbale ageedi shak'ala gane muñgunuñ. Mare gane shak'ala Igeeragu thik'u tha alkitaaba algiraayoyu.

6.2 Alhisá á bá zii thandulegú min 21 le 100 á lé má diñaqi

Algiraayale azamana k'ed'e 5 mmaané

Á Igiraayalé alhadá fá k'ed'egú

Geedi garraqi minambá garra mare Addarsale:-

Alhisá á bá zii thandulegú min 21 le 100 méré maada katabá

Alhisá á bá zii thandulegú min 21 le 100 má ré maada garrá

Giñ p'adi

Flisá h kaard, ñera ak'ulogú (abandu ak'ulo) , abaakas

Shambá gárraalá u mbá á garraañllá (shamba daala Addarsale)

Ashú k'ul 6.2 Alhisá á bázíí thandulegú le tha 100 ala má diñaqi

Tha ask'us'oléyú tha rotha-alú k'aara as'omo 6.1 geedí gá rraó awola-arémbá 10 ma p'ishí . Thá awola-are mba 10 kane ale madiña geediye anímírá gáshóqígú . Ále mádiña anímiraqigu lé thá 100 yú tha abandu ak'ulogu.

abandu ak'ulogú 10 á ñ 10, u anandu ak'ulogú 10 á lé mus'a hu. Mín thá lo baró míthil mbá gárraó méréne gábul alé ká ne fará á shara-ndu holoñóní ñ alé hásaqí. Álé ká ne has'úla d'uk'ú nuñ alé tháp'áne –alú tháñ shambá lo ale p'ú lá má rthéqi sha 21 ñinéñ giiné

Míthal á shara 2= 20

abandu ak'ulogu ashara-ndu 1 ma thap'aláqi tha d'uk'únúñ, wááhid wa ishrí í n ninéñ giiné.

$$20+1 = 21$$

$$20+ 2= 22$$

$$20+3 = 23$$

$$20+ 4= 24$$

$$20+10 = 30$$

Thá thoñorindúlé anímíragú zii thandule lé tha 100 álé p'ulíñaqi. Mín thaló káne á géedí shak'al Igeeragu gú thik'u tha alkitá á bá algiraayóyú .

Lakín gabulá má ré shá k'ala Igeeragu á lé mádiñagá almásalgú

Ashúk'ul 6.3 Alhisáábá zii thandulegú min 21 100 álé kátaba u álé gá rra.

Thá ashúk'ul 6.2 geedí maadó alhisáábá zii thandulegú le tha 100yu. Tha ashuk'ulaéyú sha á lé má diña má rthéqí shambá shá k'al má réne.

Mín thá lo baró anímíra dám á sharagú u anímíragu k'os'í á shara alé ká taba ma faru- gundi u ma zíí d'uk'únúñ ashañ á géedí fágada ma p'ishí .

Á geedí baró shá k'ala Igeeragu thik'u tha alkitáábá algiraayóyú .

Igeeragu á gadariñ geedí katabá u garrá ashan zí qí tha alkitá á bú bak'á a geedí shá k'ala.

Alhisá á bá zii thandulegú min 21 le 100 mbá á mazi (alam) géedí thaba thik'uqi tha alkitá á bá algiraayóyú

Míthal 1 $30+7 = 37$

Almíthá lálé p'ishí á géedí á thap'u anímírá asheró-á lú tha mbá d'uk'unuñú le

Míthal 2, $40+D = 43$

Almith álalé gá dar géedí má ré shá k'ala d'ok'otha mbá almíthá l l tháñ tha thohiñuqí. Bak'á á géedí ká né shá k'ala tha thohiñúqi tha asandúk'á ziyu- nduyu.

6.4 Álá má diña fuudá duduqi u Algirishá t

Algirayalé azammá ná k'ed'e 3 mmaané

Algiraayá lé alhadá fá k'ed'egú

Mímbá gá rra géedí gá rraaqí algirayaé

- Má ré fá gada fuudá dudu

- Má ré fá gada diiná árgú
- Máré maada fuuda alwórga shambá hulunéqi tha diiná á rlegú

Gíñ p'adi á lgiraayalé

Fuudá na diinaargu u fuuda alwórga

Shamba gárraalá u mbá á garraañllá (shambá daala Addarsale)

Álé mádiña geediye tha fuudá diinááragú zíí thá alkitáábá algiraayóyú u thá diiná á rá girishú gú .

Álé ká ne mádiña diinaarí gu shambá hulunéqigú Míthal grishen unus(“25”) shambá hulunéqi tha hamsa gurúshle (girshatle) ma holí há msa namuqí gu mmaané.

Bak'á á géedí ká né shá k'ala Igeeragu zíí thá alkitáábá algiraayóyú mbá namuuqí tha mbá léle.

Bak'á ále ká ne p'ulá geedíyé fuudá alwórga. Sha á lé kane agaraña máré shambá hulunéqigú bak'á á lé á garraaña riyal d'uk'ú núñ kámu á shara gurush diiná á rgu zíiné thayú.

Míthal Fuudá d'udu riyal 1 maayú á shara gurush diiná á rgú á shara

Fuuda dudu riyal 1 maayú hamisiin malim (gursh) na diináárgú holoñóníñ.

Míthal mbá le álé mádiña geedíyé ashañ hamsa riyal na alwá rgá maayu riyal d'uk'únúñgú há msa na alwá rga u alé má diña má rthéqí muñgúnuñ u shambá hulunéqigú .

Ágéedí ká ne shá k'ala Igeerágú zíí tha alkitá á bá algiraayóyú u á lé baró k'emeniña martheqi.

6.5. Alhisá á ba zíí thandulegú min 0 le 100 álé ásheru u álé thík'a añá animirógú.

Algraayá lé azamá ná k'ed'e 5 mmaané

Algiraayá lé alhadá fá k'ed'egú

Mí mbá gá rraane géedí Algríayalé

- Alhisáábá zíí thandulegú min 0 le 100 gádar má ré katabá má mad'u-gundi.
- Alshisaabá zíí thandulegu min 0 le 100 gádar mare asheru
- Alhisáábá zii thandulegú min 0 le 100 gádar méré rothá áñá mba shúl thik'u á nimira thayú.

Gíñ p'adi á lgiraayalé tháñ (gíñ p'adí)

Filáash kaarda maayu alhisá á bá zii thandulegú min 0 lé 100

Shambá gá rraalá u mbá agarrñllá

Ashú k'ul 6.6 Mbá thá rhu u mbá mad'í á lé má diñaqi

Tha ak'us'o gabuluyú gú geedí maado giñ k'algala sha mbá thá rhu u mad'i. Tha ak'us'oléyú shíñ wala thohiláqí illa gá rraalá ma d'añ gúndí min 21 le 100. Igeerágú madiñ- lanéqí tháñ thik'uqi tha alkitá á bá algiraayóyú

Míthal	thá rhu	anímírá	mad'í
	<input type="text" value="20"/>	21	<input type="text" value="22"/>

21 ñinéñ daawolu álé k'ap'aga mbá tharhu u mba mad'ine. Ashán shúgo tha asandúk'á tharhuyú alé á hora mbá tharhu u tha asanduk'a mad'í anímí rá daaólá gundi á lé áhora thá anímírá d'añi. Tha almasá lá lóyú mba thá rhu 20 mmaané.

Ná á yéqí ashañ k'os'í tha d'uk'únúñ min anímí rá daaólá. Mí mbá p'ú llá neqí shúgó ágéedí baró shá k'á lá Igeerágú holí.

Ashú k'ul 6.7 Anímírá mad'u -gundigu min 0 lé 100

Thá ashú k'ú lá léyú Igeerágú madila anímíre tháñgu shá lé ká taba ma mad'u gundi holigu míllañ. Igeerágo thá níníyúgú alé áhora mbá d'uthuqí ,

Míthal 26, 27 , 28 , 29 , 30

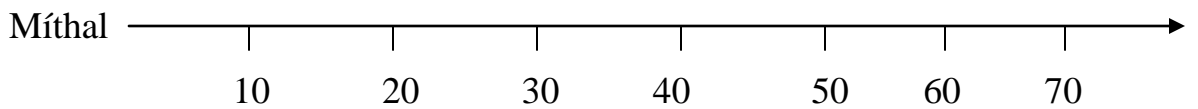
Anímíragú maa hú p'up'ú mbá d'uthuqí ñínano á hórólá . Mbale bak'i geedí má ré maada aní mí rá mad'i aní mí rá má ñ gundi. Katabathá mbá légú ma mad'uqí .

Mithal 22, 24, 25, 23, 26,

22, 23 , 24 , 25 , 26

Ashuk'ú lálé á madiñ geediye animírá ká tabalá ma mad'u gundi . Ashan shúgo geedi shá k'ala Igeerágú zíi tha alkítáábá algirayóyú u alé k'emeniña má rthéqi.

Ká ne ashañ p'ishí ma shák'á lálá tha mundi (assat'ur) alhisaabú alé rotha geedí éqí.

Thaalmí thálaléyú anímíragú ká tabilá thaaba p'ishí u thaabá gambit*yú holí gú .

Sha alé kabe agarraaa shuli alhala mba alhisaabu bak'a ale shak'aga tha thoñorindu ziqi tha alkitá á bá algiraayóyú .

Thale hatháñ maadaqi shá á shara 2 u d'uk'únúñgú 2 ñinéñ holí . Ashañ shugo alé fagáda sha shuli asharo 2 u shuli mba d'uk'unuñu 2 mmaane.

Mithal 2 $34 = 30 + 4$

$$= (3 \times 10) + (4 \times 1)$$

Min 34 shú lí asharo 3 u shú lí d'uk'unuñú 4 mmaané.

Ashú k'ul 6.8 Rothagu liyuqi / d'oshuqi/

Gabula álé kátaba geedíyé rotha liyuqí tha asabuura-are bak'a alegu ahathaqi d'uk'únúñ d'uk'únúñ má á légú d'ok'othila.

Mithal “awal ñgo giido algalam d'uk'unuñ u ma thap'ali ñgoqi tha d'uk'únúñ kamu gííne?” Alé d'ok'othagú shambá lo má ré maza tháñ Alé kane ahatha gadi nañqi alé d'ok'otha sha“ maatha ñgo giido almoz d'uk'unuñ u ané thap'ali ñgoqi tha holoñoniñ kamu gííne ñgoqi?” umúgúnuñgú ale d'okothagú míthil mbá lo.

Ma shar ma mbá zii tha alkitáábú ká né á lé d'ok'othá rothá liyuqí d'oshuyu mbá huluqi thá gíñ madi má rélé thá aña mareyú .

Abara u k'emena

Ale d'ok'othagu mare k'eera awola -are asharo hu mba zii min 100 tha bulueqi.

- Ale d'ok'otha geedi awolo mba 10 mare garra thaalu.
- Ale daaga awola- are asharogu holoñoniñ mare rotha u mare kataba ma thap'uqi u ma nágásalá na mothá máre.
- Á lé daa geedíyé awola-are asharó holñóní ñ má ré asheru má lé daaga má ré almáqana. Álé daa ma á shúk'úlá mbá alfasilu/ thañthañú .
- Alhisá á bá zii thandulegú le tha 100 yu má ré garra thaalú
- Alhisá á bá zii thandulegú le tha 100 yu máré kátaba múñgú nuñ má lé mus'ilá má rthéqí .
- Álé má diñagá diináará mba alimu male d'ok'othlá gú sha ká mu mmaané.
- Fuuda dudu u diiná á rá malimúgu shambá hulunéqigú á lé d'ok'otha maré.
- Má ré ká taba aní mí rá zii thandulegú le tha 100 yu ma mad'u -gundi
- Alhisá á bá zii thandulegú le tha 100yu má ré á sheru múñgúnuñ.

- Álé daagá alhisáábá zii thandulegú le tha 100yu méré fá gada u méré rotha na mothá shulí marégú.
- Ma k'ódá lá qi ale baró daa geedíyé alú -d'osha ma rak'as'ígúndi Gíñ ma katabá tha shoréqí k'illíñ ale jéreba geedí tha d'ok'otha hulu má réqi tháñ.

Glossaries

Term used in L 1	Trrm in Anh/ English	Reference, subject,page No paragraph or line Nr	Translators Comments.
Asanduk'a ziyu- ndu	ሰንጠረዥ	19 , 20	
Adagalua (agalua)	ማዘበራረቅ		
Are- p'eera	መተንተን		
Alu- d'ú k'ú nú ñ	ጥግግታ		
Asanduk'a s'uriñi	ሬክታንግል		
Asandú k'á namu theelé	ካሬ		
Mbá gá samgalá	አካፋይ		
Mbá thí k'í lá	ድርሻ		
Mbá ná gasilá -á lú	ተቀናሽ		
Alú -dú k'ú nú ñ	ጥግግ		
Alu- agalua	ወህደት		
Ma s'uriñí	ቀጥታ		
Rotha namua (anamua rothá s'ú riñi)	የእኩልነት ዐ/ነገር		
Rothá fiili tha thap'ú (Rotha-are tha thap'ú)	የመጸመር ጽንሰ ሃሳብ		
Alú - agalua	ወህደት		
Awolua(fii)	ማዘዛት		
Thathá p'	መጸመር		
Nagasa	መቀነስ		

Term used in L 1	Trrm in Anh/ English	Reference, subject,page No paragraph or line Nr	Translators Comments.
Gasama	ሜካፈል		
Mori (buuri)(ut)	ጥንድ		
Lagasiña	ግልባጭ		
D’uthuqí	ጎደሎ		
Awola – are (gitwal atá rit)	ብዜት		
At’abaqa	ፀባይ		
Abara u K’emena (iyú p’era u qigeera)	ሚናና ግምግማ		
Mad’í	ተከታይ		
Thá rhu	ቀዳሚያ		
Alhá daf	አላማ		
iq geera	መለመኛ		
T’ant’amíís	Naver (ፍጹም)		
Maaluqi (iqthothóh)	ተለዋዋጭ		
Alhá á ná á nimiro	የቁጥር ቤት ዋጋ		
Arrógá alhisaabú (asá t’ura’alhisabú)	የቁጥር መከመር		
Hukeera	መተንተን		
Animira	አሃዝ		
Filá á sh kaard	ፍላሽ ካርድ		
Abaaká s	አባከስ		

Term used in L 1	Trrm in Anh/ English	Reference, subject,page No paragraph or line Nr	Translators Comments.
Gí ñ p'adi algrá á ya	የትም/ት ማርጃ መሳሪያ		
Arrógá (asat'ú rá) alhisá á bú	የቁጥር ጨር		
Alú - d'oosha	ፈተና		
Alhisá á bá há sabilá gú	የመቁጠሪያ ቁጥሮች		
Ashuk'ul(bayá n be á mal)	ተግባር		
Azá man	ጊዜ		
Thoñorindu	ዘዴ		
Alhisá á ba zí í thandule	መላ ቁጥር		
Há nduñindu p'up'ú d	ማወቂያ		
Rotha-alu (alaluwan)	ርዕስ		
Mundi – alhisaabu (asat'ú rá mbá alhisabú)	የቁጥር ጨር		
Rothá liyuqí (d'oshuqí)	የቃላት ኘሮብሌም		
Má diñ- thoñori	መግሪያ		
Diiná r	ዲናር		
Annuk'ú ta	ነጥብ		

Term used in L 1	Term in Anh/ English	Reference, subject,page No paragraph or line Nr	Translators Comments.
Mallí m	ሳንቲም		
Girish	አስር ሳንቲም		
Fahashu –are (gundi)	ገጽ		
Há nduñ-ndu	መገቢያ		
Sifir	ዜሮ		
Alhal (mootha)	መልስ		
Ad’afarua	ልዩነት		
Míthil almithál(almá sal)	በምሳሌ መሰረት		
Baadala (maalla)	መተካት		
Á woluqí (mba fiila than)	አብዥ		
Awolula	ተባኝ		
Thééle	ጎን		